DZIŚ BEZPŁATNY DODATEK ILUSTROWANY DLA PRENUMERATORÓW „KURJERA ZACHODNIEGO“

DZISIEJSZY „KURJER ZACHODNI“ WRAZ Z DODATKIEM ILUSTROWANYM KOSZTUJE 25 groszy.

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XXI. SOSNOWIEC. NIEDZIELA 13 KWIETNIA 1930 R. Nr. 87.

Opłata poczt. uiszczona ryczałtem. Prenumerata z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową 3.50 zł. (zagranicą 6.50 zł.) | Konto czek. PKO. Warszawa—61.551. | Cena egzem. 15 groszy.

W. P. Dr. Stanisławowi Karszowi Naczelnemu Lekarzowi szpitala P. K. Ch. w Grodźcu za wyleczenie z ciężkiej przewlekłej choroby (dur brzuszny) 70-cio letniej matki naszej składamy tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie.

Haliccy, Szczepanowscy, Górscy, Wasilewscy.

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę drogim zwłokom naszego niezapomnianego Ojca i Dziadka

b. p. NOCHIMA ORŁOWSKIEGO

i okazali nam tyle współczucia w tej ciężkiej dla nas chwili, składają z głębi zbolałego serca najserdeczniejsze „Bóg zapłać“ pozostali w głębokim żalu

Córki, syn, zięciowie, wnuczka i wnuki.

PODZIĘKOWANIE.

WP. Dr. Fomence — naczelnemu lekarzowi Kasy Chorych w Czeladzi, składam tą drogą podziękowanie za bardzo troskliwą opiekę w czasie długotrwałej choroby tylusu mej żony i syna

Stanisław Bieńkowski.

Trzy pytania plebiscytowe

skierowane do obywateli polskich.

WARSZAWA, 12.4. (Tel. wł.). W tak zwanych kołach pułkownikowskich jest obecnie rozważana koncepcja urządzenia plebiscytu, celem wyrażenia przez społeczeństwo swego zdania o najważniejszych zagadnieniach państwowych. Społeczeństwo miałoby odpowiedzieć na trzy pytania:

1) Czy należy wzmocnić i rozszerzyć kompetencje Prezydenta?

2) Czy należy wzmocnić władzę wykonawczą?

3) Czy zmiana ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu jest konieczna?

Zdaniem wspomnianych kół pułkownikowskich plebiscyt nie byłby sprzeczny z Konstytucją, która nie nie mówi o plebiscycie.

Manewry Reichswehry

NA GRANICY POLSKI.

WARSZAWA, 12.4 (Tel. wł.). W ostatnich dniach bawił w Opolu dowódca trzeciej dywizji Reichswehry Stülpsnadel, który przybył na Śląsk, celem przeprowadzenia manewrów Reichswehry w północnych powiatach śląska na granicy Polski.

Na bankiecie w Opolu prezydent rejencji Lukaschek powitał generała entuzjastycznie, dziękując mu za starania, w celu obrony granic Rzeszy przed napaścią państwa ościennego.

Kobiety doszły do głosu

W AFRYCE POŁUDNIOWEJ.

LONDYN, 12.4. — Według doniesień z Kapsztadtu parlament unji południowo - afrykańskiej postanowił nadać kobietom rasy białej prawa wyborcze. Dotychczas z praw wyborczych korzystali jedynie mężczyźni pochodzenia europejskiego.

Poważna fabryka mechanicznego obuwia w Polsce

odda wyłączną sprzedaż detaliczną kupcowi,

który rozporządza odpowiednim magazynem w dobrym punkcie — i odpowiednią gwarancją. — Fachowość pożądana. Oferty do Biura Ogłoszeń „PAR“, **Warszawa, Bracka 17 sub „Obuwie“.**

Bacznoćć! OGŁOSZENIE Baczność!

Firma „HERKULES”

WARSZTAT SAMOCHODOWY REPERACYJNY

w SOSNOWCU DEKERTA 13 1-go MAJA 23 dawniej Szenowska

Gruntowny remont samochodów europejskich i amerykańskich wszelkich typów i systemów oraz traktorów pod kierownictwem specjalistów, doświadczonych fachowców.

SPECJALNOSĆ REGULOWANIE KARBURATORÓW I ZAPŁONU! FACHOWO, SZYBKO I TANIO.

ZGŁOSZENIA I INFORMACJE: TELEFON 5-06. 1907

Pokłosie konferencji londyńskiej.

Porozumienie trzech mocarstw.

LONDYN, 12.4. — Cała prasa zajmuje się żywo bliskiem zakończeniem obrad konferencji morskiej. Dzienniki podkreślają, że Francja otrzymała prawo wyzyskania tonażu, objętego układem waszyngtońskim.

Rząd francuski zamierza wybudować dwa wielkie pancerniki, z tem jednak zastrzeżeniem, że zrezygnuje ze swego prawa, o ile Niemcy nie wybudują nowego krążownika „Ersatz - Preussen“.

Ustalenie definitywnego tekstu porozumienia morskiego napotyka wciąż jeszcze na dość znaczne trudności. Delegaci angielscy i amerykańscy nalegają na włączenie do wstępu układu porozumienia Mac Donald—Hoover z ub. r. Natomiast francuzi żądają jedynie powołania się na Genewę.

Pertinax donosi, że Mac Donald zrezygnował z układu 5 mocarstw po otrzymaniu depeszy z Waszyngtonu. Podobno depesza ta wskazywała na brak widoków ratyfikacji t. zw. paktu konsultatywnego przez senat amerykański.

Briand miał zaproponować rządom Anglji i Włoch zawarcie porozumienia co do programu budowy nowych jednostek morskich na przeciąg jednego roku. Ze strony francuskiej widoczna jest chęć prowadzenia dalej bezpośrednich rokowań z Włochami w sprawie ograniczenia zbrojeń na morzu.

„Times“ zaznacza, że wielkim sukcesem konferencji jest zawarcie paktu trzech mocarstw, który kładzie kres wyścigom zbrojeniowym oraz atmosferze nieufności. Pomimo nieosiągnięcia ogólnego porozumienia 5 mocarstw wyniki konferencji należy uważać za dodatnie.

Starcia studentów

Z POLICJĄ W KALKUCIE.

LONDYN, 12.4 — Donoszą z Kalkuty o krwawych starciach pomiędzy studentami, a policją. 34 osoby odniosły obrażenia. Studenci, wbrew zakazowi władz, odbywali zebranie pod gołem niebem, które zostało rozwiązane przez policję. Aresztowanie przywódców wiecu było hasłem do ekscesów. Zaaresztowano z górą 30 studentów kalkuckich.

KURSY SAMOCHODOWE

Inż. KLEBER

SOSNOWIEC, ul. Warszawska 22.

ZAWIERCIE, 3-go Maja 21. 1561

Prokurator żąda

KARY ŚMIERCI DLA RYLSKIEGO.

PRZEMYŚL, 12.4. — Prokurator dr. Prochazka zgłosił wczoraj kasację wyroku w sprawie mjr. Rylskiego, a to z powodu zastosowania przez trybunał amnestji i zamiany Rylskiemu kary śmierci na 15 lat więzienia.

Zdaniem prokuratora, trybunał niewłaściwie zastosował amnestję, gdyż do zbrodni morderstwa, popełnionego w chęci zysku nie stosuje się jej.

Głośna afera Rylskiego znajdzie zatem swój epilog w Warszawie.

Urzędnicy sowieccy,

TO BANDA ZBRODNIARZY.

RYGA, 12.4. — Generalny prokurator Z. S. S. R., Krylenko, ogłosił w prasie artykuł o wynikach podróży inspekcyjnej po Syberji. Krylenko stwierdza, że w wielu wypadkach miejscowe władze sowieckie postępowały z ludnością nie jak przedstawiciele władzy państwowej, lecz jak banda zbrodniarzy.

W okręgu Bijskim komuniści pod przewodnictwem przewodniczącego sowietu wtargnęli w nocy do domów włościan, opierających się kolektywizacji, konfiskując im wszystkie ruchomości i teroryzując wystraszonych włościan. Działalność miejscowej administracji sowieckiej Krylenko kwalifikuje jako zbrodniczą samowolę i znęcanie się nad ludnością.

Zarządzenie Min. spr. wewn.

W SPRAWIE KARANIA NIELETNICH

WARSZAWA, 12.4 — Ministerstwo spraw wewnętrznych stwierdziło, że władze i organy upoważnione do nakładania kar zapomocą mandatów do raźnych, bardzo często stosują je do nieletnich, co jest niewłaściwe bodajby z tego względu, że nieletni przeważnie nie posiada własnych funduszów więc ostrze kary dotyka nie winowajcy, lecz osobę trzecią.

Wobec tego Ministerstwo poleciło sporządzenie w wypadkach odnośnych protokółów, które należy przesyłać opiekunom i rodzicom dzieci.

„Mówione bibljoteki“

DLA NIEWIDOMYCH.

BERLIN, 12.4. — Z Paryża donoszą o prawdziwie epokowym wynalazku francuskim.

Jest nim „mówiąca książka“ — mała skrzynka z minjaturową aparaturą analogiczną do zastosowanej w filmach dźwiękowych.

Skrzynka połączona z kontaktem elektrycznym odtwarza elektromagnetycznie utrwalony na taśmie stalowej głos i dźwięki.

Dla ociemniałych „mówiąca książka“ będzie prawdziwym błogosławieństwem. Powstaną mówiące bibljoteki; możliwe będzie utrwalenie głosu autora, odczytującego głośno swe utwory.

Powstanie nowa gałąź przemysłu, która prawdopodobnie osiągnie to, czego nie zdołało dokonać nawet radjo, a mianowicie wyrugujc do lamusa gramofony.

Wdowa po profes. uniw.

ZNALAZŁA PRZYTUŁEK... W ARESZCIE.

KRAKÓW, 12.4. Wczoraj późnym wieczorem wdowa po profesorze Uniwersytetu Jagiellońskiego śp. Karbowiaku, 68-letnia staruszka dostawszy nagle ataku szału, wpadła do jednego z kościołów, wzniecając popłoch wśród zebranych.

Lekarz pogotowia z trudem obezwładnił nieszczęśliwą, a następnie chciał ją umieścić w szpitalu. Niestety jednak wszystkie szpitale krakowskie odmówiły przyjęcia chorej„ tłumacząc się brakiem miejsca.

Wskutek interwencji wojewody znaleziono wreszcie miejsce dla chorej i umieszczono ją... w osobnej celi aresztu policyjnego.

Rozbudowa

PORTU KŁAJPEDZKIEGO.

Według doniesień prasy litewskiej, rząd kowieński postanowił poczynić w ciągu najbliższych lat inwestycje celem rozbudowania portu kłajpedzkiego. Wysokość tych inwestycyj ma wynosić 9 miljonów litów (10 litów—1 dol.). W tegorocznym budżecie wstawiono na ten cel kwotę 1.500.000 litów.

Przyczyną decyzji rządu jest okoliczność, że ruch w porcie kłajpedzkim stale się powiększa i że w ciągu najbliższych lat można się spodziewać dalszego zwiększenia obrotu portowego. Obecnie 50 proc. całego obrotu towarowego Litwy z zagranicą idzie przez port w Kłajpedzie.

PRZEGLĄD PRASY.

Sowiecka ofensywa gospodarcza.

Jesteśmy w Polsce świadkami niezwykłego zjawiska. Oto wygłodzona przechodząca u siebie najcięższy kryzys gospodarczy, trzymająca doprowadzone do rozpaczy społeczeństwo w ryzach najstraszniejszego teroru Rosja sowiecka rozpoczęła od niejakiego czasu ofenzywę gospodarczą przeciw Polsce, rzucając na nasz rynek kilka gatunków towaru w sposób dumpingowy, a przedewszystkiem wyroby włókiennicze, chemiczne itp. „Kurjer Warszawski” w artykule inż. Zamoyskiego poruszając ten temat pisze:

Od kilku miesięcy specjalnie dotkliwie daje się odczuwać import rosyjski takich towarów jak: klej stolarski, kalosze, linoleum itd. Import ten ma wszelkie cechy „dumpingu” nietylko bowiem ceny, po jakich sprzedawane są towary rosyjskie, urągają wszelkim podstawom kalkulacji i są znacznie niższe od własnych kosztów produkcji, lecz również warunki płatności odbiegają znacznie od przyjętych w Polsce, stwarzając niebezpieczną konkurencję towarom krajowym.

Warunkiem pomyślnego rozwoju gospodarstwa narodowego jest zasada, aby przywożono istotnie niezbędne artykuły, wywożono zaś te, których podstawą jest obfitość rodzimego surowca, dająca możność wywozu nadmiaru produktu bez uciekania się do eksportu materjałów wyjściowych. Polska posiada dostateczne dla pokrycia własnych potrzeb ilości kleju kostnego wysokiego gatunku, produkcja kaloszy i obuwia gumowego przekracza nawet zapotrzebowanie wewnętrzne, fabrykacja zaś linoleum (imitacji) również odpowiada odbiorcom polskim.

Szczególnie drastyczny charakter posiada import rosyjskiego kleju; przemysł kostny jest jednym z wielu, których powstanie i rozkwit zawdzięcza Rosja polskiej inicjatywie technicznej, polskiej myśli i polskiej pracy. Twórcą przemysłu kostnego w Rosji był wybitny Polak, działacz społeczny i przemysłowiec, sp. Stanisław Glezmer, któremu też rosyjski przemysł kostny ma do zawdzięczania swój rozwój. I oto placówki, stworzone w Rosji przez Polaków, po znacjonalizowaniu z chwilą wprowadzenia regime'u sowieckiego, zalewają rynek polski w niezwykłych warunkach, omówionych wyżej.

Import obuwia gumowego i linoleum, opartych na surowcach pochodzenia pozarosyjskiego (kauczuk i korek), przedstawia się tem osobliwiej, że ceny sprzedażne towaru rosyjskiego w Polsce są niejednokrotnie niższe od cen surowca, importowanego do Rosji, a użytego do wyrobu tych artykułów.

Import rosyjski nosi wszelkie cechy ofensywy ekonomicznej, na razie próbnej, niezawodnie jednak planowanej na szeroką skalę.

Ta specjalna polityka eksportowa Rosji sowieckiej, kto wie czy nie podyktowaną jest celami politycznemi, aby przez podkopanie naszego przemysłu, przez wywołanie kryzysu gospodarczego ułatwić działanie żywiołom komunizującym którym najłatwiej działać wśród mas niezadowolonych. Dlatego „dumpingowej” polityce sowieckiej trzeba poświęcić baczną uwagę.

Kapitał zagraniczny i Polska.

„Gazeta Handlowa” zamieszcza wywiad z wybitnym finansistą belgijskim p. Louis Frere, który odpowiada na pytanie, dla czego kapitał zagraniczny boi się Polski?

— „Chciałbym zwrócić szczególną uwagę — mówił p. Frere — czynników rządowych na fakt, iż polityka fiskalna jest dla kapitału zagranicznego poważną przeszkodą i utrudnia napływ jego do Polski. Nadmierne podatki i świadczenia socjalne, a szczególnie podatek obrotowy, który kilkakrotnie w różnych fazach obarcza produkt, poczynszy od surowca aż do wyrobu gotowego, odstręcza kapitał zagraniczny od inwestowania go w przedsiębiorstwach polskich. Więcej bowiem, niż połowę zysków uzyskanych, płaci się tytułem podatków, świadczeń społecznych. Tak naprzykład jedno z poważniejszych przedsiębiorstw metalurgicznych, wedle bilansu, który mam przed sobą, płaci z zysku 4.400 tys. zł. za 6 miesięcy 2.240.000 zł. podatków i świadczeń.

Takie obciążenie jest w oczach finansjery zagranicznej fantastyczne. Należy przytem zważyć, że z chwilą zakończenia roku operacyjnego w danem przedsiębiorstwie ściągane jest jeszcze 25 proc. podatku dochodowego z zysku netto, nie licząc 10 proc. dodatku.

Nie dziw, że wobec perspektywy tak wielkich obciążeń fiskalnych, finansowe grupy zagraniczne, które badały możliwości stworzenia przedsiębiorstw przemysłowych w Polsce, cofały się przed ich realizacją.

Przypominam, że skoro Rosja sowiecka oferowała finansistom zagranicznym prawo zakładania przedsiębiorstw na warunkach podziału zysków do 50 proc., oferta została przez finansistów zachodnich odrzucona.

W Polsce położenie przedsiębiorstw przemysłowych jest obecnie takie samo. — obawiam się, by przez to Polska, obniżając swoją zdolność eksportową, nie wpadła w błędne koło gospodarcze, co mogłoby się ujemnie odbić tak dla jej życia gospodarczego, jak też i dla stosunków finansowych Polski z zagranicą.

Na zakończenie pozwolę sobie nadmienić, iż finansjera zagraniczna również śledzi bacznie przebieg stabilizacji stosunków wewnętrznych w waszem Państwie, orjentując się według tego, co do możliwości pogłębienia swej pracy w Polsce”.

ULITZ UNIEWINNIONY.

Ostatni dzień rozpraw w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach.

KATOWICE, 12.4 (PAT). W czwartym dniu procesu przeciw Ulitzowi rozprawa rozpoczęła się o godz. 10.25. Przewodniczący udzielił głosu obrońcy oskarżonego, adwokatowi Bajowi, który w dłuższem przemówieniu starał się osłabić wyniki postępowania dowodowego, twierdząc, iż Ulitz jest lojalny wobec państwa polskiego i że podpis na inkryminowanym dokumencie nie pochodzi od niego. Mowę swą zakończył obrońca prośbą o uchylenie wyroku pierwszego Sądu i uniewinnienie oskarżonego.

Zkolei przemówił przedstawiciel oskarżenia, prokurator Sądu apelacyjnego dr. Lewandowski, który zaznaczył na początku, iż pod względem formalnym chodzi tu nie o stworzenie nowego wyroku, lecz o sprawdzenie, czy wyrok I instancji nie jest mylny. Co do znawców pisma, to wobec tego, iż orzeczenie Kwiecińskiego według protokółu sądu I instancji brzmi inaczej, aniżeli przy rozprawie apelacyjnej, nie może ono przy wydawaniu ostatecznego wyroku zaważyć. Stosunek znawcy Biechola do znawcy Króla można określić jak stosunek młodszego profesora uniwersytetu do starszego praktyka na prowincji, tem więcej, że znawca Król oddaje się swemu zawodowi już od roku 1903.

Co do samego dokumentu, to posiada on błędy, ale nie wiemy, gdzie był wypisany, może poza Volksbundem. Prawda, że oskarżony twierdzi, iż był onego przekonania co do służby wojskowej, ale mógł wobec postronnej osoby uczynić wyjątek, wychodząc z zasady, że nie rozchodzi się o osobę, która dopiero ma uciekać przed wojskiem, ale o osobę, która już w Niemczech od pewnego czasu przebywa i wrazie wydalenia stamtąd musiałaby ulec ostrej karze, a przecież Ulitz sam przyznaje, że miał dobre serce i poczuwał się do obowiązku przychodzenia z możliwą pomocą tutejszym Niemcom, o ile przebywali zagranicą.

Za lojalnością oskarżonego, podnoszoną przez obronę, przemawiać ma fakt, że był on za wypełnieniem obowiązku służby wojskowej przez Niemców, obywateli państwa polskiego. Ale nie wchodząc w rozstrzygnięcie, czy to przekonanie oskarżonego miało za podkład dobro Polski, czy dobro młodzieży narodowości niemieckiej, czy też dobro Niemiec, musi się ocenić kwestję winy bez względu na momenty polityczne, bo sądzimy nie Niemca jako takiego, lecz osobę winną przekroczenia ustawy i przekonania ludzież narodowość jej są obojętne, o ile, naturalnie stwierdzamy kwestję winy. Natomiast o ile chodzi o wymiar kary, to wpływowe stanowisko w świecie politycznym oskarżonego powoduje, że fakt, który może być u jednego drobiazgiem, u niego wywiera wpływ na innych, którego to wpływu w tym wypadku niekorzystnego nawet formalnie odmienne zakazy, by nie zmieniły, jak to miało miejsce z legitymacjami, służącemi za paszporty w Niemczech, mimo odmiennych formalnych okólników Ulitza. Ponieważ oskarżony żadnej kary właściwieby przy wyroku I instancji nie odcierpiał, gdyż częściowo był tylko w areszcie śledczym, a co do reszty kary zostałaby mu ona po 2 latach darowana, przeto wobec wysokości przewinienia, mającej źródło w jego stanowisku kierowniczem i konieczności wszystkiego, ażeby oskarżony przecież, jakąś karę faktycznie odcierpiał, jest rzeczą słuszną, aby wyrok I instancji został w tym kierunku zmieniony, iżby orzeczona kara została podwyższoną a zawieszenie jej na okres 2 lat uchylone.

Po przemówieniu prokuratora zabrał głos ponownie obrońca, poczem udzielono głosu oskarżonemu do ostatniego słowa.

O godzinie 13.15 zamknął przewodniczący rozprawę, zapowiadając wydanie wyroku na godzinę 17-tą.

WYROK.

KATOWICE, 12.4. (PAT). Sąd apelacyjny ogłosił o godzinie 17.45 wyrok, uchylający wyrok Sądu okręgowego w Katowicach, którym Otton Ulitz za przestępstwa z §§ 89 i 102 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 25 maja 1924 r. skazany został na 5 miesięcy więzienia. Sąd apelacyjny uniewinnił Ulitza od zarzuconych mu przestępstw. Koszta postępowania w I i II instancji ponosi skarb państwa.

Od wyroku służy prawo kasacji, którą należy zgłosić w 3 dniach a w 7 dniach po doręczeniu wyroku wnieść na piśmie z motywami.

NIE TRZEBA ZMIENIAĆ CEWEK!

NOWA „TRÓJKA” PHILIPSA

W ULEPSZONEJ TRÓJCE PHILIPSA ZASTOSOWANO—ZAMIAST UCIĄŻLIWEJ WYMIANY CEWEK—PRZEŁĄCZNIK NA KRÓTKIE I DŁUGIE FALE.

ODBIORNIK WYPOSAŻONY W LAMPY ZŁOTEJ SERJI PHILIPSA.

CZYSTY, WIERNY, SILNY ODBIÓR.

Cena „Trójki” wraz z głośnikiem 2016 zł. 399.—.

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH SKLEPACH RADJOWYCH.
ŻĄDAJCIE NIEOBOWIĄZUJĄCEJ DEMONSTRACJI U SIEBIE W DOMU!
SZCZEGÓŁOWE PROSPEKTY NA ŻĄDANIE DOSTARCZAJĄ GRATIS.

POLSKIE ZAKŁADY PHILIPS S. A. WARSZAWA, KAROLKOWA 36-44.

Turyści w Sowietach

pod okiem czekistów.

BERLIN, 12.4. — Dzięki silnej propagandy w Ameryce i Anglji udało się Sowietom zainteresować zagraniczny turystyczne, które dotychczas zarejestrowały około 10.000 zgłoszeń turystów, chcących zwiedzić Rosję sowiecką.

Turyści w grupach po 200 osób zwiedzą jedynie większe miasta sowieckie, istnieje bowiem obawa, że zobaczywszy prowincję nabraliby właściwego przekonania o „raju bolszewickim”. Turystom towarzyszyć będą przez cały czas podróży w charakterze przewodników i tłomaczów agenci G. P. U.

Dla gości uruchomione będą w Moskwie i Leningradzie specjalne luksusowe restauracje z przysmakami, o jakich przeciętny obywatel sowiecki może tylko śnić.

Napad bandytów ukraińskich.

Pobity nauczyciel, postrzelony chłopiec.

LWÓW, 12.4. — Wczoraj wieczorem o godzinie 8 na ulicy Kurkowej dwaj członkowie tajnej ukraińskiej organizacji wojskowej napadli na profesora ukraińskiego gimnazjum państwowego Stanisława Łapouszczaka, pełniącego w gimnazjum obowiązki sekretarza i zastępcy dyrektora.

Jeden z napastników uderzył Łapouszczaka dwa razy kolbą rewolweru, drugi w twarz, łamiąc mu kość nosową i zadając mu drugą ciężką ranę w tył głowy. Łapouszczak, zalany krwią runął na ziemię i począł wołać o pomoc.

W tym czasie ul. Kurkową przechodził Bogusław Lewicki, 16-letni uczeń blacharski, który puścił się w pościg za uciekającymi bojówkarzami. Jeden z napastników odwrócił się i oddał do Lewickiego strzał z rewolweru.

Kula ugodziła chłopca w prawą nogę obok pachwiny, skutkiem czego Lewicki musiał zaniechać pościgu i obaj sprawcy napadu, ubrani w ukraińskie akademickie czapki, zbiegli w ul. Leśną.

Rannych opatrzyli lekarze. Policja polityczna wszczęła natychmiastowe dochodzenie.

W ciągu dzisiejszej nocy aresztowano we Lwowie kilku akademików, podejrzanych o napad, który zapewne pozostaje w związku ze śledztwem w sprawie demonstracyj młodzieży ukraińskiej w dniu 19 marca, kiedy to wybuchły dwie petardy.

Moskwa bez mleka.

RYGA, 12.4. — „Prawda” zamieszcza oficjalny komunikat wydziału aprowizacji w Moskwie o wstrzymaniu sprzedaży mleka w sklepach zarówno państwowych, jak i spółdzielczych. Komunikat stwierdza urzędowo całkowity brak mleka w Moskwie.

DWA GŁOSY

o artykułach R. Dmowskiego.

Artykuły Romana Dmowskiego na temat coraz uporczywiej krążących plotek o możliwości interwencji zbrojnej w Rosji i zamiarach wciągnięcia Polski w tę wojenną imprezę wywołały w całem społeczeństwie ogromne zainteresowanie. Rzecz charakterystyczna, że prorządowy „Ilustrowany Kurjer Codzienny" podał je w bardzo obszernem streszczeniu, zaopatrzonem w następujący komentarz:

Oto wywody p. Romana Dmowskiego w streszczeniu tak obszernem, jak na to zasługuje zarówno sprawa, jak osoba samego autora, który wypełniwszy czynnym działaniem wielką stronicę w historji narodu polskiego, ma nietylko niezaprzeczone prawo, lecz także święty obowiązek zabierać głos w sprawach dla losów tego narodu tak niezmiernie ważnych i doniosłych.

Ogólna diagnoza stanu Europy i wogóle świata cywilizowanego jest u pana Dmowskiego naogół niewątpliwie trafną. Może tylko zbyt [illegible] degradując współczesnych polityków do rzędu aferzystów i komiwojażerów. Ostatecznie bowiem idzie w obecnej polityce, jak w każdej poprzedniej, zawsze tylko o interesy. A czy tym interesom patronuje feudał, którego przodkowie chodzili do Palestyny z Gotfrydem z Bouillonu, czy też przedstawiciel nowoczesnego mieszczaństwa — to sprawa w gruncie rzeczy drugorzędna.

Ale najważniejszy, centralny ustęp wywodów p. Dmowskiego, dotyczący stanowiska Polski w tem wszystkiem, jest tak słuszny, że jedynym zarzutem, jaki można zrobić, jest poprostu — nadmiar tej słuszności.

Polska wojny nie chce i na żadną wojnę zaczepną, dyktowaną jakimkolwiek względami, z Rosją nie pójdzie. To przecie wszyscy wiedzą i nikomu nawet do głowy nie przychodzi, że mogłoby być inaczej.

Jeżeli więc idzie o rzecz samą, aby Polska nie dała się skusić różnemi ofertami „aferzystów i komiwojażerów", to naszem zdaniem, obawy takiej niema. O ile bowiem Polska, jak jeden mąż, stanie zawsze w obronie swoich granic, o tyle niema dzisiaj ani takiego celu, ani takiego człowieka, któryby ten cel w Polsce miał lub chciał narzucić tak, iżby pewnego dnia zechciała ona sama z własnej woli wyruszyć na jakąkolwiek wojnę.

Inna rzecz, że pan Dmowski zdaje się mieć słuszność, gdy wyraża się, że „mamy reputację durniów, których można na wszystko namówić" — i gdy w ostatniej konsekwencji swych wywodów domaga się, aby Polska wszystkim jasno i niedwuznacznie a zawczasu powiedziała, że na interes wojenny nie pójdzie.

Zdawałoby się, że w tym kierunku wypowie się powszechna opinja kraju i że nie będzie rozbieżności, gdy mowa o mogących silnie zaszkodzić Polsce plotkach, jakie kolportuje się w całej Europie. Oczywiście należało się spodziewać, że wrogie Polsce źródła propagandy sowieckiej zechcą wyzyskać sam temat rozważań, jak to zresztą czynią już od dłuższego czasu — przy każdej sposobności — ale jedynie skuteczną przeciwwagą tej propagandy mogłoby być poważne oświadczenie Rządu, oczywiście nie z racji artykułów Dmowskiego, ale jako odpowiedź na te nieustanne alarmy i plotki, które m. in. R. Dmowski omawia rzeczowo i spokojnie w swych artykułach.

A tymczasem zamiast tej — zdawałoby się — spodziewanej interwencji w sferę szkodliwych dla Polski plotek, na łamach półoficjalnej „Gazety Polskiej" pojawił się utrzymany w niezmiernie podrażnionym tonie artykuł, zarzucający „zbrodnicze warcholstwo" Dmowskiemu za to, że zajął zdecydowane wobec złośliwych plotek stanowisko i zimną wodą chlusnął na podniecone wojennem plotkarstwem głowy. Otóż powołując się na głosy prasy sowieckiej, która — jak było oczywiście do przewidzenia — stara się dla celowej sowieckiej propagandy wyzyskać artykuły Dmowskiego, pisze „Gazeta Polska":

Innego też skutku artykuły p. Dmowskiego mieć nie mogły. Wyważanie drzwi otwartych, w drodze mozolnych wywodów, że Polsce nie jest potrzebna wojna ani zdobycze terytorjalne na Wschodzie, nie było nikomu absolutnie na nic potrzebne, albowiem dosłownie nikt w Polsce takiej tezy nie wysuwał i tak bezmyślnych projektów nie żywił. Obawiamy się też, że nikt na świecie, oprócz samych bolszewików i p. Romana Dmowskiego, nie traktował poważnie fantasmagorji „piatiletok" sowieckich, mających rzekomo zagrozić światowej produkcji. Jedyny w Polsce i może jedyny w Europie — poza organami trzeciej międzynarodówki — Roman Dmowski pośpieszył w sukurs propagandzie sowieckiej, straszącej świat wojennemi zamiarami Polski.

Oto całość obrazu: wódz machinacji endeckich p. Roman Dmowski uderza w interesy państwa od strony zewnętrznej: jego pomocnicy i wychowańcy organizują rozbicie od wewnątrz.

Rzeczpospolita to wszystko wytrzyma. Jest już dziś na to dość mocna. Ale gdy się przebierze miarka zuchwałej swawoli i ci, którzy za obronę interesów państwa są odpowiedzialni, zmuszeni będą położyć swą ciężką rękę na karkach wichrzycieli i szkodników — próżne będą żale i narzekania.

Naprawdę, nikt trzeźwy i nieuprzedzony nie potrafi zrozumieć tej gorączki gwałtownej, jaka objawiła się na łamach „Gazety Polskiej". Co więcej, tego rodzaju jej stanowisko może wywołać nawet podejrzenie, iż komuś zależy na tem, by społeczeństwo wogóle nie omawiało spraw, o których gdzieindziej głośno się mówi z wielką dla Polski szkodą.

Społeczeństwo polskie pragnie pokoju, Polska bez pokoju nie zdoła umocnić podstaw swego bytu, a przeto w chwili, gdy kraj nasz staje się objektem plotek na terenie międzynarodowym — Rząd polski niewątpliwie znajdzie sposobność, by kres temu plotkarstwu położyć i stwierdzić przed całym rozplotkowanym światem, że Polsce obce są jakiekolwiek zamiary wojenne. P. minister Zaleski, który tylekrotnie składał pokojowe deklaracje przy sposobności mniej frapujących okoliczności, powinien obecnie zająć w tej sprawie jasne stanowisko, któreby przerwało złośliwe wyzyskiwanie Polski dla postronnych celów międzynarodowej finansjery.

Tajemnicą powodzenia

znanej od 40 lat pasty do zębów Kalodont, są jej niezrównane zalety jako doskonałego środka do racjonalnej pielęgnacji jamy ustnej

KALODONT
Piękne zęby

Tajemnica ambasady sowieckiej w Berlinie.

Podziemna robota szpiegów i prowokatorów.

Ostatnie skandale sowieckie — tragikomiczna ucieczka b. radcy ambasady sowieckiej w Paryżu Biesiedowskiego a później porwanie gen. Kutiepowa — zwróciły baczniejszą uwagę na wywrotową działalność agentów GPU. i kominternu w Europie.

Choć oba te sensacyjne zdarzenia miały miejsce w Paryżu, nie należy jednak mylić się, gdzie szukać inspiratorów i skąd wszystkie posunięcia wywrotowej roboty bolszewickich prowokatorów wychodzą. Charakterystycznem jest, że nici afery Kutiepowa prowadzą uporczywie do Berlina i na tym terenie też udało się śledztwu dotychczas zdobyć najwięcej obciążających Sowiety poszlak.

Rosyjski dziennik emigracyjny „Posledni ja Nowosti" w Paryżu przynosi w jednym z ostatnich numerów niezwykłe rewelacje opisujące w sposób szczegółowy organizację i szpiegowską robotę moskiewskich ekspozytur w Berlinie, których siedziba jest... oczywiście ambasada sowiecka.

Jednakże oficjalny personel ambasady obejmuje tylko dziesięć osób, które korzystają z prawa nietykalności dyplomatycznej, zaś 25 urzędników pozbawionych jest tego przywileju.

W skład personelu wyższego wchodzą: ambasador Krestiński, pierwszy radca ambasady Bratman Brodowski, dwaj sekretarze ambasady Jakubowicz i Laurens, dwaj attaché Swinska i Goldenstein, szef biura prasowego Stern, attaché wojskowy Wit Putna i jego zastępca Józef Zanek.

Robota konspiracyjna podzielona jest następująco pomiędzy tych „dyplomatów": Bratman Brodowski i Jakubowicz kierują akcją sekcji kominternu i sekretarjatu profinternu (kom. międzynarodówki zaw.), mając do pomocy jednego urzędnika nieoficjalnego. Centrala GPU. na Europę znajduje się w rękach osławionego Goldensteina, mającego przy pomocy Michajłowa i Michalskiego. Goldenstein ma do dyspozycji cały zastęp agentów, których liczba dla samego Berlina wynosi 22. Kierownictwo szpiegostwa wojskowego powierzone jest oczywiście osobie attaché wojskowego i jego pomocnikowi, a szpiegostwa politycznego Laurensowi, Steinowi i Normannowi.

Najważniejsza i najbardziej konfidencjonalna część roboty wywrotowej ambasady skoncentrowana jest w oddzielnem skrzydle, do którego dochodzi się przez drugi wewnętrzny dziedziniec. Widzi się tam stale agentów GPU. na straży. Przypadek zrządził, że okna wydziału konsularnego wychodzą specjalnie na to skrzydło. To też na żądanie czekistów zostały one zaopatrzone w matowe szyby.

W tem skrzydle gmachu mieszczą się kasy kominternu i attaché wojskowego, stacja radjowa, laboratorjum chemiczne, atelier fotograficzne, biuro fałszywych paszportów i wreszcie skład broni i trucizn. Tutaj zapoznać się można z całą teorją i praktyką komunizmu, z atmosferą lochów, podziemi i teroru. Głośna piwnica, dokoła której krąży tyle ponurych wieści, znajduje się w pierwszem podwórcu ambasady, pod prawem skrzydłem kwadratowej grupy zabudowań. Jest ona do wyłącznej i całkowitej dyspozycji czekistów, którzy mieszkają w ambasadzie, należąc po większej części do niemieckiej partji komunistycznej. Wielu z nich nawet nie mówi po rosyjsku. Teorja i praktyka GPU. wymaga w istocie rzeczy jaknajszerszego zużytkowania „sił lokalnych".

Ambasada dysponuje również dziesięciu pokojami na użytek przejezdnych czekistów, których nie chce się zostawić „bez opieki" na mieście.

Co się tyczy drugiego gmachu przy ul. Kronprinzufer, służy on za schronienie kurjerom dyplomatycznym i agentom, którzy wykonują różne misje, powierzone im przez GPU. i komintern, jeżdżąc między Moskwą a głównemi centrami europejskiemi.

Pozatem istnieje biuro fałszywych paszportów tej szczególnej ambasady. Krestiński, który je założył przed kilku laty, może być z niego całkowicie dumny. Jeden z „klijentów" tego biura, pewien komunista niemiecki wyjawił, że można tam znaleźć paszporty wszystkich krajów łącznie z paszportami dyplomatycznemi, zaopatrzone we wszystkie absolutnie wizy.

Korespondencja pocztowa ekspozytur kominternu i GPU. w Berlinie z ich zausznikami rozrzuconymi po świecie (wyjąwszy z tymi, których chroni paszport dyplomatyczny), odbywa się za pomocą atramentu kopjowego. Tekst listu wypisuje się na ćwiartce papieru i po wysuszeniu i zblaknięciu pokrywa się jakąś banalną i niewinną treścią. Listy te wysyła się pod adresami zgóry umówionemi, nigdy zaś wprost do ambasad i poselstw sowieckich.

Widać z tego, jak udoskonalonemi technicznie i łajdackiemi metodami posługuje się komunizm w swej walce, jaką toczy bez przerwy ze światem cywilizowanym.

Przygotowania Litwinów

DO „MARSZU NA WILNO".

W dniu jubileuszu kuczci 550-ej rocznicy zgonu w. ks. Witolda, rząd kowieński organizuje symboliczny wielki „marsz na Wilno".

Marsz ten odbędzie się w ten sposób, że wszystkie załogi szaulisów na pograniczu polsko - litewskiem wyruszą w tym dniu z bronią w ręku starym traktem kowieńskim drogą na Rykonty w kierunku Wilna i zatrzymają się przed polskiemi kopcami granicznemi.

Rząd kowieński nosił się pierwotnie z zamiarem, ażeby w imprezie uczestniczyły również oddziały armji litewskiej.

Reforma prawa małżeńskiego

W INDJACH.

Dnia 1 kwietnia weszła w życie nowa ustawa, zabraniająca zawierać związki małżeńskie chłopcom i dziewczętom poniżej lat czternastu.

Jest to ustawa bardzo ważna. Iż znosi małżeństwo niemowląt, których zawierano rok rocznie tysiące w Indjach. Ponieważ śmiertelność dzieci w Indjach jest olbrzymia, istniały dziesiątki tysięcy paroletnich „wdów", którym nie wolno po raz drugi wyjść zamąż.

WYKAZ WYGRANYCH LOSOW 20-ej PANSTWOWEJ LOTERJI KLASOWEJ

sprzedanych przez najszczęśliwsze i największe kolektury w Zagłębiu Dąbr.

JÓZEFA HLAWSKIEGO

w SOSNOWCU, 3 Maja 23 w DĄBROWIE GORNICZEJ, 3 Maja 14 w GRODŹCU, Będzińska, d. Godeckiego
w BĘDZINIE, Małachowskiego 24 w ZAWIERCIU, Paderewskiego 7 w CZELADZI, Rynek 8.

I KLASA:

Zł. 2000 — na Nr. 163803.
Po zł. 500 — na N-ry: 92845 149600
Zł. 200 — na Nr. 149517.
Po zł. 150 — na N-ry: 47204 74684 155928 159520 170381 201034.
Po zł. 100 — na N-ry: 2743 9286 11213 11218 11674 14901 14902 14929 47757 47762 51733 58268 74630 74637 74649 74664 74694 92831 127321 127331 127353 127369 127391 144342 149307 149563 149572 151265 155917 155977 158703 159315 159354 161212 161250 161297 163830 167169 167183 167194 170320 170367 171906 171933 171993 176603 176653 178332 178399 179239 179263 179276 180998 182705 182708 182726 182735 182767 192106 192143 192190 192197 194329 194589 194595 195937 195947 195982 199714 199755 199772 203613 203663.

II KLASA:

Po zł. 200 — na N-ry: 38212 47201 144325 159558 161292

Po zł. 150 — na Nr. 3201 3227 9252 9264 11231 11248 11663 11667 11671 14915 38222 47790 51712 58257 74633 74645 92862 109421 127327 127373 144345 144357 144366 144371 145546 149549 149552 149558 149559 155921 155935 155943 155999 158762 158769 158779 161210 163812 163888 167126 167139 167142 167167 170350 170361 170372 170380 171947 178507 178547 180914 180940 192192 194564 194578 194593 195918 195950 195971 195991 195997 199702 199763 199767 199783 201026 201080 203649.

III KLASA:

Zł. 300 — na Nr. 180992.

Po zł. 250 — na N-ry: 11230 151239 170358 192155 203645.

Po zl. 200 — na N-ry: 2720 3218 3238 3242 11244 11669 14937 38220 47219 47231 47761 47765 51701 51749 58298 74627 109459 127344 144327 149520 149562 149574 151216 151221 151225 151249 151262 155951 155955 155967 158720 158741 159519 161214 161235 161237 161238 161273 161288 163832 163847 163862 163867 163894 167149 170308 170336 170345 171938 171998 176610 176642 176649 178536 180934 180982 192150 192177 192182 194572 194586 195938 195996 201007 203604 203652.

IV KLASA:

Po zł. 500 — na N-ry: 92843 151227 167137.

Po zl. 400 — na N-ry: 51723 170338

Po zl. 250 — na N-ry: 2708 2723 3219 11211 11226 11661 51743 74616 74624 74641 92823 92847 92839 109466 127366 144343 144368 149508 149515 149526 149596 151263 151277 155903 155938 155939 155976 158730 158734 159310 159536 159543 161236 161245 161258 161269 163833 163897 167146 167162 170309 170360 170363 170390 171908 171997 176607 178590 180944 180952 192130 192174 194544 194560 199743 199770 201008 201011 201047 203637.

V KLASA Większe wygrane:

Po zł. 15.000—na N-ry: 127388 161284.
Po zł. 5.000—na N-ry: 11666 159551.
Po zł. 3.000—na N-ry: 2740 149551 151201 167132 178548.
Po zł. 2.000—na N-ry: 2719 151213 163878 163891 167164 170398 201039.
Po zł. 1.000—na N-ry: 3257 9290 11219 51717 127377 171918 192172 194517 193948.

Po zł. 600 — na N-ry: 11653 14942 47751 51711 74699 109470 127315 127359 127378 161239 167154 170388 176619 180977 194525 195975 201062.
Po zl. 500 — na N-ry: 3246 3248 9258 11216 11678 11693 14922 14930 47218 47792 58260 58299 92834 109413 109433 109495 109499 127302 127335 127355 127384 127396 144348 144352 144355 149527 149584 151256 155910 155916 155927 155930 158702 158749 158755 158783 158790 159508 159521 159525 159537 159541 161206 161223 161268 163816 163842 163845 163852 163860 163861 163864 167125 167144 167168 170364 171948 171991 178570 192113 192128 192178 195977 195979 195987 199709 199788 201044 201061 201066 201071 201092 203611 203634 203668 203685.

STAWKI:

Po zł. 250 — na Nr. Nr.:

2701 703 705 711 712 714 715 717 718 722 724 726 727 728 729 730 734 736 737 741 744 747 748 749 750
3202 203 205 206 210 211 212 215 216 220 223 224 236 240 244 249
9253 256 257 262 265 266 272 273 274 278 280 282 283 284 292 296 298
11201 202 204 205 206 212 217 220 222 223 225 227 234 238 239 240 241 246 247 249 250
11631 634 638 639 660 664 670 672 673 675 676 677 679 681 686 687 690 691 692 697 698 699
14904 903 912 923 927 930 932 934 939 947 948 949
25104 103 106 113 118 119 125 126
38202 204 203 206 208 209 210 213 215 218 226 231 233 234 236 242 244 250
47209 214 216 217 223 234 237 238 245 249
47732 734 736 738 766 770 771 773 774 779 780 783 784 787 791
51705 706 707 708 710 713 714 715 720 721 722 726 727 729 732 734 738 739 740 741 742 744 746 747 755
58221 225 227 229 231 233 236 243 248 249 250 252 253 259 261 264 265 267 270 272 274 276 277 281 282 283 288 290 294
74601 603 604 606 609 610 614 617 619 620 621 622 623 626 629 631 638 639 640 642 644 647 650 651 654 655 659 661 662 663 665 666 667 668 669 671 672 682 691 693 695 697
92801 802 809 810 811 813 813 816 820 821 822 824 825 827 828 830 832 841 842 846 848 850 833 836 863 864 863 866 873 874 881 883 886 898
109401 402 404 405 408 412 414 415 417 420 424 425 429 430 432 436 437 440 442 448 449 450 451 452 454 455 456 460 463 464 465 467 469 471 472 474 479 481 482 483 484 485 487 492 494
127305 306 307 308 309 312 313 318 319 320 322 323 324 325 330 331 332 333 334 342 345 348 350 352 354 362 374 379 381 382 383 385 386 387 389 393 394 400
144308 312 318 320 321 322 329 331 332 333 336 337 338 339 340 344 346 349 350 351 353 354 356 359 361 362 364 365 372 373 375 376 377 379 383 386 387 390 391 393 395 396 398 400
149503 506 509 511 512 513 516 519 521 522 524 528 529 530 531 533 535 537 538 542 543 544 547 548 550 555 561 564 566 570 573 575 576 579 580 582 583 586 587 589 592 595 597
151206 209 211 214 218 220 222 229 230 232 233 235 236 237 239 240 242 243 245 248 251 253 257 261 266 268 270 274
155903 904 908 911 919 920 922 923 925 929 931 932 933 934 937 939 940 941 943 946 947 950 952 953 954 956 962 963 964 966 970 972 974 975 978 980 981 982 983 986 987 988 989 990 993 995
158701 706 709 710 712 714 716 718 723 725 727 728 729 733 735 736 738 742 746 747 748 750 751 752 753 754 756 757 759 761 763 767 768 771 773 774 775 781 787 788 789 791 793 794 796 799 800
159501 505 507 515 518 522 527 528 531 535 538 539 540 542 544 547 548 550 552 553 555
161201 203 204 207 209 213 219 221 222 224 226 227 228 231 240 242 243 244 248 251 252 253 257 259 260 261 263 266 270 274 276 279 280 282 283 285 286 287 289 290 291 294 295 296 298 299
163801 804 805 808 809 811 813 815 817 819 820 823 825 827 828 831 833 834 836 837 839 841 846 849 850 851 858 859 863 865 868 869 871 873 874 875 880 881 883 884 887 892 893 898 899
167103 104 108 109 112 114 116 117 119 121 122 123 124 127 131 133 136 138 141 143 143 147 150 152 137 158 160 161 163 165 166 172 174 178 179 181 186 188 191 192 193 197 198 200
170302 304 310 312 314 315 318 321 324 329 332 333 335 340 341 343 344 349 351 355 356 369 370 371 373 373 378 382 384 387 389 391 393 394 396
171903 907 909 913 914 916 917 919 920 924 925 926 927 928 931 932 934 933 940 943 951 932 953 954 956 957 958 963 964 967 968 969 973 979 983 984 985 987 988 990
172000
176603 608 614 620 622 623 625 631 634 637 638 639 640 641 643 645 646 648
178503 505 506 508 513 519 520 521 522 525 533 535 537 540 543 544 552 553 554 556 557 558 559 560 561 562 564 567 568 569 571 572 573 575 578 580 581 582 587 593 595 597 600
180904 905 906 909 912 918 919 920 924 927 936 937 938 939 941 946 947 948 953 957 960 962 964 966 973 975 976 978 984 983 986 987 988 989 993 995 997 999
192102 103 111 112 116 119 122 123 127 129 133 134 136 138 145 146 148 151 153 154 157 158 159 160 162 164 166 176 180 184 188 194 195 196
194501 502 503 505 507 508 509 510 511 513 521 522 524 526 527 530 531 532 537 539 541 542 543 546 547 548 549 550 553 554 555 557 559 563 567 568 569 570 573 576 584 585 596 599 600
195901 903 905 906 908 916 919 920 921 923 924 925 926 927 929 932 933 935 941 942 944 955 959 962 963 965 966 970 973 974 976 978 981 983 985 988 992 994 999
199704 707 708 710 718 719 720 726 728 730 731 732 733 734 736 737 740 741 744 746 748 750 752 755 757 758 759 760 761 762 764 765 766 773 774 780 781 784 785 787 793 795 798 799
201002 003 010 014 015 020 028 029 030 031 032 033 036 041 053 058 060 064 063 067 070 072 073 076 081 082 083 085 086 089 095 098 099
203607 612 614 615 616 622 624 625 626 628 630 631 632 633 636 643 644 646 647 653 660 662 664 670 671 676 677 678 681 682 692 697.

Wypłatę wygranych już rozpoczęliśmy przy zakupnie losów I kl. Dla wygody Klijentów wypłacamy również wygrane innych kolektur. Polecamy nasze szczęśliwe losy do I kl. 21 Lot., których cena pozostała niezmieniona

SZCZĘŚCIE JEST UCHWYTNE, TRZEBA TYLKO PO NIE SIĘGNĄĆ.

Ostatnie 2 dni

w Sosnowcu niedziela i poniedziałek
Adres: Hotel Centralny pokój nr. 6.
Osobiście przyjmuje od 10-ej do 8-ej.

Widzi przyszłość każdego człowieka

Kto się może osobiście [illegible] odwiedzić astrologa-chiromantę **W. Pyffella,** nadeśle [illegible] datę urodzenia swoją lub osób zainteresowanych i 50 gr. w znaczkach pocztowych. Po nadesłaniu otrzyma pocztą wypisaną **analizę-horoskop** swego życia.
Osobiście przyjmuje od 12-ej do 2-ej i od 5-ej do 8-ej wiecz.
Adres: Warszawa, Bednarska 17

Kto się trapi,
Kto o przyszłość sw[illegible],
Co się stanie, co z nim [illegible],
Czy to w handlu, czy urzędzie,
Niech Wacława Pyffella się zapyta,
Ten mu wszystko wnet odczyta.

2
Panna, gdy ciekawa,
hymenu pójdzie sprawa,
Jakim mężem los obdarzy,
Czy się spełni, o czem marzy,
Niech Wacława Pyffella też zapyta,
On jej wszystko wnet odczyta.

3
Wszystkie przyszłe mgła osłania,
Do tej wiedzy wejście wzbrania.
A Wacław Pyffel ma moc właśnie
Przyszłe ciemne określi jaśnie.

KRONIKA TYGODNIOWA.

Święta za pasem.

Społeczeństwo polskie dzieli się zasadniczo na dwa wielkie stronnictwa, w których programach najistotniejsza różnica tkwi właśnie w tem, co mają za pasem. W stołecznym teatrzyku rewjowym „Qui pro quo" wystawiana jest obecnie rewja p. t. „Maj za pasem".

Jedno z dwu stronnictw powiada właśnie, że „Maj za pasem", a drugie, że za pasem są święta Wielkanocne. Jest to różnica bardzo subtelna, ale stanowczo trafniej ujmująca polską rzeczywistość, niż tysiąc pełnych nadętego patosu kłótliwych, politycznych artykułów wstępnych.

„Maj za pasem" istnieje przedewszystkiem dla tych, którzy z tego, lub innego punktu widzenia będą wspominali przewrót majowy, albo będą organizowali pochody w dniu pierwszym maja. Słowem, są to ludzie, którzy tkwią w polityce, albo poprostu są to tak zwani majowi robotnicy, żyjący jedynie z wiosennych porywów mas ku bliżej nieokreślonym celom.

Prócz nich, raczej mimo nich żyje dziewięćdziesiąt dziewięć i dziewięć dziewięćdziesiątych dziewiątych procent obywateli, którzy nie maj, ale święta mają za pasem. Są to ludzie normalni pod względem ducha i pod względem ciała. Olbrzymie to stronnictwo interesuje się w tej chwili ważnem zagadnieniem szynki, kiełbas, jaj, bab i placków. Ponadto jedną z poczesnych miejsc w tej skomplikowanej akcji przedświątecznej zajmuje wódka.

Po zbadaniu stosunków w tej przygniatającej większości społeczeństwa polskiego bez większego trudu można przepowiedzieć, że się święta zapowiadają doskonałe i że kto za tydzień zaśpiewa „Wesoły nam dziś dzień nastał", będzie miał po temu oczywiste powody, zarówno na stole, jak i w żołądku.

Żeby było najweselej, ludziska wpadają na zgoła fantastyczne pomysły.

Znam jednego, który jaja wielkanocne postanowił zastąpić planetą, świeżo odkrytą przez prof. Wilka. Kulista jest — powiada — i tak duża, że dla wszystkich wystarczy. Popularniejszą jednak wśród szerokich warstw społeczeństwa jest myśl opopowieści o jaju Kolumba.

Co się tyczy mięsiwa, to jedynie urząd statystyczny mógłby dać ścisłe dane co do zmniejszenia się w tym okresie ilości koni, psów i innych czworonogów, nieobjętych cennikiem targowicy bydła i trzody chlewnej.

Kwestja bab jest, jak wiadomo, najłatwiejsza do rozstrzygnięcia i zdaje się na brak ich nikt nie będzie narzekał.

Pozostaje jeszcze kwestja napojów wyskokowych, które się dlatego tak nazywają, że po ich spożyciu ludzie wyskakują... czasem z czwartego piętra na bruk.

Naprawdę pocieszającą będzie rzeczą, że po nadchodzących świętach wbrew wielowiekowej praktyce rzadko się kto rozchoruje z przejedzenia.

To jedno jest pewne. (Ć.)

WYSCIG KOLARSKI

O PUHAR „KURJERA ZACHODNIEGO".

Dalsze nagrody dla uczestników.

Urządzany przez Sosnowieckie Towarzystwo cyklistów i motorzystów wyścig kolarski o puhar „Kurjera Zachodniego" wzbudził wielkie zainteresowanie nietylko w szerokich kołach sportowych Zagłębia Dąbrowskiego, Śląska, Częstochowy, ale również w społeczeństwie, sprzyjającem rozwojowi polskiego sportu, czego dowodem zgłoszenie dalszych nagród honorowych dla kolarzy — zwycięzców. Nagrody te ofiarowały następujące firmy sosnowieckie:

Paweł Kucharski — **piękny sweter sportowy.**

Władysław Czechowski — **akwarelę Rybakowskiego „Wawel".**

Kawiarnia „Udziałowa" — **tort.**

Restauracja „Savoy" — **dwie butelki wina.**

Firma „Dak" — **aparat fotograficzny.**

Firma „Meteor" — **dwie obręcze drewniane do cyngli,** dwie obręcze żelazne czarne, jedną latarkę acetylenową, 2 pary nosków (klipsów) i 2 puszki lakieru.

Skład apteczny Reinera — **flakon perfum.**

„Okularjum" — **aparat detektorowy z kryształkami.**

Firma „Auto" — **trąbkę sygnałową i komplet łatek do gum.**

Władysław Białas — **stylową popielniczkę.**

W. Percik — **papeterję i popielniczkę.**

Cukiernia R. Neya — **tort.**

Brzozowski Jan — **latarkę acetylenową.**

Dalsze nagrody można zgłaszać do S. T. C. lub redakcji „Kurjera Zachodniego".

Wyścig kolarski, jak już informowaliśmy, odbędzie się w dniu święta narodowego 3-go Maja na przestrzeni 95 klm. Sosnowiec — Będzin — Dąbrowa — Siewierz — Zawiercie i z powrotem.

CENY KONKURENCYJNE!

SWIĘTA NADCHODZĄ!!

WARSZAWSKA CUKIERNIA i RESTAURACJA

w SOSNOWCU, TEL. 2-61

POLECA: **sękacze, torty, baby, mazurki i wszelkie ciasta gwarantowanej jakości, własnego wypieku.**

Bufet obficie zaopatrzony we wszelkie trunki i doborowe zakąski.

—: KUCHNIA WYSMIENITA. —:

UWAGA: Stoliki ze święconem.

Codziennie koncert doborowej muzyki.

Prosimy o wcześniejsze zamówienia.

ZARZĄD.

CENY KONKURENCYJNE!

KRONIKA ZAGŁĘBIA.

KALENDARZYK.

13 NIEDZIELA	**Dziś** Hermenegilda M.
	Jutro Walerjana
	Wschód słońca 4 m. 46.
	Zachód „ 18 m. 28.

Kinoteatry w Zagłębiu

wyświetlają dziś:

Kino „Zagłębie" — „Halka".
Kino „Wawel" — III serja „Piekielny orkan" i IV serja „Płonący okręt".
Kino „Sfinks" — „Czarne domino".
Kino „Momus" — „Tajemnica starego rodu" ze Smosarską.
Kino „Uciecha" — „Wiking".

× **PORZĄDEK NABOŻEŃSTW WIELKOTYGODNIOWYCH** w kościele parafjalnym sosnowieckim jest następujący:

ŚRODA: Ciemna Jutrznia o godz. 6 popołudniu.

CZWARTEK: Msza św. o godz. 9, po Mszy św. przeniesienie Naśw. Sakramentu do ciemnicy, popołudniu Ciemna Jutrznia o godz. 6.

PIĄTEK: Nabożeństwo ranne rozpocznie się o godz. 8, po Liturgji przeniesienie Najśw. Sakramentu do grobu; popołudniu Ciemna Jutrznia o godz. 6, potem Passja z kazaniem.

SOBOTA: Święcenie ognia i wody rozpocznie się o godz. 8 rano, Msza św. o godz. 9. Święcenie pokarmów przez cały dzień w kościele.

REZUREKCJA w niedzielę o godz. 3 i pół rano.

× **ZARZĄD ZWIĄZKU PRACY OBYWATELSKIEJ KOBIET W SOSNOWCU** komunikuje, że paczki świąteczne dla biednych rodzin należy odesłać w terminie do środy 17 bm. włącznie do p. Graneckiej, Sosnowiec, ul. Sienkiewicza 6 I piętro.

Teatr Polski w Katowicach

REPERTUAR

Niedziela dnia 13 b. m. Koncert chóru nauczycieli Pol. z Czechosłowacji o godz. 12.30.

Niedziela dnia 13 b. m. — „Maman do wzięcia" o godz. 15.30.

Niedziela dnia 13 b. m. — „Czart i Kasia" o godzinie 19.30.

Wtorek dnia 15 b. m. — „Tanhauser" jedyny gościnny występ Czarneckiego o godzinie 19.30.

Środa dnia 15 b. m. — „Madame Butterfly" o godzinie 19.30.

× **PRZED TRZECIM MAJEM W SOSNOWCU.** Onegdaj zarząd koła Polskiej Macierzy Szkolnej w Sosnowcu odbył posiedzenie pod przewodnictwem dyr. T. Płockiego. Omawianą była sprawa programu pracy, reorganizacji czytelni oraz sprawa obchodu 3 maja w Sosnowcu. Zarząd koła postanowił zwołać organizacyjne posiedzenie komitetu obchodu 3 maja w Sosnowcu w nadchodzący wtorek w sali Banku Zagłębia w Sosnowcu. Listy z zaproszeniami do przedstawicieli poszczególnych organizacyj rozesłane zostały w dniu wczorajszym.

× **SEKCJA OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM** przy sosnowieckim oddziale Związku pracy obywatelskiej kobiet podjęła akcję tworzenia rodziców-opiekunów" nad biednymi rodzinami. Zwrócono uwagę na najbiedniejsze matki zarejestrowane w „Kropli Mleka" mieszczącej się przy ul. Chemicznej. Członkinie Związku, które podjęły się tej pracy przychodzą już z doraźną pomocą najbiedniejszym rodzinom, których adresy otrzymał Związek z zarządu „Kropli Mleka". Panie, które zechciałyby wziąć udział w tej akcji proszone są o zgłoszenie się po adresy.

× **ZEBRANIE SŁUŻĄCYCH.** Dziś w niedzielę o godz. 4 popołudniu odbędzie się zebranie służących stowarzyszenia św. Zyty w lokalu własnym w Sosnowcu.

Niedziela palmowa.

W szóstą i ostatnią niedzielę wielkiego postu kościół obchodzi pamiątkę triumfalnego wjazdu Zbawiciela do Jerozolimy.

W dzień ten poświęcane są gałązki palmowe i oliwne, a w braku takich wierzbowe lub z drzew innych, jakie się w kraju znajdują.

Po poświęceniu palm odbywa się procesja, wyobrażająca wjazd Chrystusa do Jeruzalem.

Kapłani i lud niosą poświęcone palmy, naśladując owych izraelitów, którzy z palmami w rękach towarzyszyli Chrystusowi, a na drodze słali Mu odzienie swoje i sypali gałązki zielone i kwiaty.

W czasie tej procesji, gdy już powraca, drzwi kościelne zastaje zamknięte. Kantorowie wewnątrz śpiewają hymn, którego treścią jest wjazd Zbawiciela, na co kler i lud zewnątrz stojący odpowiada. —

Celebrujący kapłan uderza trzykrotnie krzyżem we drzwi kościoła, które się wtedy otwierają. Procesja wchodzi, a kantorowie wewnątrz pozostali, schylają przed celebrującym palmy.

W wielu miejscach zamiast kantorów, są przybrane w biel dzieci, z palmami w rękach. Palmy te roznoszą pobożni do domów i starannie przechowują przez cały rok. W dawnej Polsce, podczas wielkiej burzy, okadzano niemi domostwo, aby ochronić je od pioruna, a lud nasz w chorobie, gdy się rany na ciele pokazują, czyni to samo. Kotki palmowe czyli pączki dawniej połykano, uważając to jako skuteczne lekarstwo na ból gardła i kaszel dychawiczny.

× **Z DZIAŁALNOSCI ZWIĄZKU PRACY OBYWATELSKIEJ KOBIET.** Organizacja ta nadesłała nam sprawozdanie z działalności swej za czas od 1-go kwietnia 1929 r. do 1 kwietnia rb. Oddział Związku w Sosnowcu zalegalizowany został w kwietniu r. ub. i liczy obecnie 70 członkiń, które pracują w trzech referatach: opieki nad matką i dzieckiem, finansowym i uświadomienia obywatelskiego. W lipcu ub. roku zorganizowano dla 164 dzieci z ochronek półkolonje letnie, na gwiazdkę obdarowano 125 dzieci biedne odzieżą i produktami spożywczemi, referat finansowy zorganizował w roku ub. sześć poranków dla młodzieży, akademij i t. d. zaś referat uświadomienia obywatelskiego zorganizował zebranie z odczytem p. t. „Jak kobieta powinna korzystać z pełni praw obywatelskich" (p. Berbecka) i „O celach i zadaniach Związku" (p. Sauterówna).

Przychód kasowy wynosił 2455 zł. 29 gr. (w tem składki 202 zł., poranki i akademje 1.240.70, zbiórki i ofiary 1.022.53), rozchód — 2380.43 (opieka nad matką, dzieckiem 2031.60).

Przewodniczącym oddziału jest p. Z. Kowalska, sekretarką p. H. Leśniakówna skarbniczką p. Z. Rzeczkowska

× **Z ŻYCIA KATOLICKIEGO TOW. POLEK W POGONI.** Na ostatniem zebraniu miesięcznem Kat. Tow. Polek odczyt o Curie Skłodowskiej wygłosiła p. L. Madeyska, która podkreśliła nieocenioną pracę polskiej uczonej, jak również mówiła o doniosłem znaczeniu radu w lecznictwie. Wspomniała o budowie Instytutu radowego w Warszawie i zachęciła do ofiarności na ten cel. Dzięki powyższemu zebrane złożyły na Instytut radowy 19 zł. 90 gr.

× **ZEBRANIE EMERYTÓW TOW. SOSNOWIECKIEGO.** W poniedziałek dnia 14 bm. o godz. 10 rano w sali Związku metalowców Z. Z. P. w Sosnowcu, Marjacka nr. 1, odbędzie się ogólne zebranie emerytów Tow. kopalń i zakładów hutniczych sosnowieckich Sp. Akc. w Sosnowcu. Na porządku dziennym: decyzja Ministerstwa pracy i opieki społecznej w sprawie obniżonych wsparć emerytalnych.

× **WYWIADÓWKA.** Dziś 13 bm. o godz. 11 w gimnazjum żeńskiem im. E. Zawidzkiej w Dąbrowie Górniczej, będą udzielane informacje rodzicom w sprawie postępów w naukach uczenic za I okres II półrocza. Wywiadówkę poprzedzą referaty: prof. Wł. Chłapowskiego p. t. „Cel nauczania historji" i prof. J. Olszewskiego p. t. „Znaczenie wycieczek szkolnych".

Program radjowy

na niedzielę 13 kwietnia.

KATOWICE.

10.15 — Nabożeństwo z kościoła pod wezwaniem Najświętszej Marji Panny w Wielkich Piekarach (Śląsk).
11.58 — Sygnał czasu z obserwatorjum astronomicznego w Warszawie, hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie oraz komunikat meteorologiczny z Warszawy.
12.10 — Poranek symfoniczny z Filharmonji warszawskiej.
14.00 — Przerwa.
15.00 — Inż. Jan Gawlikowski: „O pielęgnacji zasiewów na wiosnę".
15.20 — Transmisja z Filharmonji warszawskiej. Verdi: Requiem.
17.00 — Ks. dr. H. Rosiński: Z cyklu wykładów pasyjnych — „Ofiara Krzyżowa".
17.20 — Transmisja z Warszawy. „O swej podróży po świętym Wschodzie" opowie prof. Ferdynand Ossendowski.
17.40 — Koncert popularny z udziałem zespołu instrumentalnego Polskiego Radja w Katowicach.

Program: 1) Lincke: Jeździec, 2) Lincke: Soiree intime — walc, 3) Lincke: Intermezzo, 4) Marbot: Serenada italska, 5) Silving: Potpourri z walców wiedeńskich, 6) Translateur: Kołysanka, 7) Wroński: „Od Krakowa" — mazur, 8) Friml: Piosenka, 9) Schneider: Walc angielski, 10) Lamare: „La Passion" — romans, 11) Smith: Intermezzo, 12) Preil: Melania, 13) Lewandowski: „Obywatel" — mazur.

19.00 — Rozmaitości, zapowiedź programu na dzień następny, komunikat Teatru Polskiego oraz przegląd widowisk.
19.20 — Intermezzo muzyczne.
19.30 — „Bery i bojki śląskie" — Karlik z Kocyndra (Prof. St. Ligoń).
19.58 — Sygnał czasu z obserwatorjum astronomicznego w Warszawie.
20.00 — Kwadrans literacki z Warszawy.
20.15 — Koncert popularny z Warszawy.
21.45 — „Wiara" — słuchowisko regionalne według noweli Gustawa Morcinka w wykonaniu artystów zespołu dramatycznego Teatru Polskiego w Katowicach.
22.15 — Komunikat meteorologiczny z Warszawy, komunikaty sportowe oraz zapowiedź programu na dzień następny w języku francuskim.
22.35 — Komunikaty prasowe P.A.T. z Warszawy.

na poniedziałek 14 kwietnia.

11,58 — Sygnał czasu z obserwatorjum astronomicznego w Warszawie oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie.
12.05 — Koncert z płyt gramofonowych.
15.00 — Przerwa.
16.00 — Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gospodarczych woj. Śląskiego oraz komunikat Teatru Polskiego.
16.20 — Koncert z płyt gramofonowych.
17.15 — Karol Miłobędzki: Pogadanka z działu: „Radjoamator śląski".
17.45 — Muzyka lekka z Warszawy.
18.45 — Rozmaitości zapowiedź programu na dzień następny, komunikat Teatru Polskiego oraz przegląd widowisk.
19.05 — Codzienny odcinek powieściowy. Ze współczesnej twórczości literackiej Śląska.
19.20 — Intermezzo muzyczne.
19.30 — Wizytator dr. E. Farnik: „Wiadomości z gramatyki języka polskiego".
19.58 — Sygnał czasu z obserwatorjum astronomicznego w Warszawie.
20.00 — Insp. B. Pachelski: Komunikaty strażactwa śląskiego.
20.05 — Odczyt z Poznania pt. „Międzynarodowe Targi Poznańskie".
20.30 — Transmisja z Warszawy. „Polska Krew" — operetka Oskara Nedbala.
22.00 — Feljeton z Warszawy.
22.15 — Komunikat meteorologiczny z Warszawy oraz zapowiedź programu na dzień następny w języku francuskim
22.35 — Komunikaty prasowe P. A. T. z Warszawy.
23.00 — Odczyt w języku angielskim dla słuchaczów zagranicznych. (Prof. J. Stanisławski).

× POŚWIĘCENIE SZTANDARU. W dniu św. Zyty, w niedzielę 27 bm. odbędzie się w Dąbrowie uroczyste poświęcenie sztandaru polskiego Związku zaw. chrześcjańskiej służby domowej oddziału dąbrowskiego. Program uroczystości przewiduje: Zbiórka o godz. 10 rano przed lokalem Związku przy ulicy Kościuszki 20; odmarsz z orkiestrą do kościoła i po poświęceniu odmarsz do sali Stow. Robotników Chrześcjańskich ul. Kościuszki 18; od 12.30 do 13.30 ceremonja wbijania pamiątkowych gwoździ okolicznościowe referaty itp. Na uroczystość tę zarząd Związku wzywa wszystkie członkinie i zaprasza pokrewne organizacje miejscowe oraz prosi o wysłanie delegacji z okolicznych stowarzyszeń.

Tego samego dnia o godz. 15.30 w sali Stow. robotników chrześcjańskich w kinoteatrze „Kometa" zostanie odegrana sztuka sceniczna w 4 odsłonach p. t. „Święta Zyta" przez członkinie P. Związku zaw. chrześc. służby domowej w Dąbrowie. Do śpiewów i w przerwach będzie przygrywać orkiestra symfoniczna. Bilety wcześniej można nabywać w lokalu Związku od godz. 18 do 21 ul. Kościuszki 20.

Organizacyjne dezorganizowanie społeczeństwa

w Sosnowcu istnieje 219 przeróżnych stowarzyszeń.

Na zebraniu jednej z organizacji charakteru wojskowego, w Sosnowcu, zastanawiano się czemu to przypisać tak małe zainteresowanie pracami organizacji nietylko szerszego ogółu, ale członków zarządu, nie przybywających regularnie na posiedzenia. Padały rozmaite uwagi, zastanawiano się czy przyczyna tego nie leży w zbyt małej atrakcyjności programu, w depresji moralnej społeczeństwa itp. Wreszcie padło zdanie, że istotna przyczyna leży **w zbyt wielkiem rozbiciu organizacyjnem społeczeństwa.** Nie wszyscy podzielili ten pogląd stwierdzając, że istnienie kilkudziesięciu organizacyj w mieście stutysięcznem nie może być powodem takiego stanu. A jednak uwaga owa, o zbyt wielkiej ilości organizacyj, była słuszną i skrupulatniejsze badania wykazują wprost przerażający, paradoksalny stan żde zorganizowania społeczeństwa nadmierną liczbą organizacyj, najrozmaitszego gatunku.

W Sosnowcu istnieje **dwieście kilkanaście** organizacyj, związków, stronnictw, partyj, stowarzyszeń, towarzystw, Lig, instytucyj, kół, kółek, oddziałów, spółdzielni, przybudówek i nadbudówek organizacyjnych. Z tego samych związków zawodowych (lub stowarzyszeń charakteru zawodowego) jest 54, wojskowych, przysposobienia wojskowego, sportowych itp. — 37, społecznych, kulturalno-oświatowych — 70, politycznych — 10, gospodarczych, samorządowych — 16, różnych — 32. Suma, która może być niedokładną z racji przeoczenia niektórych organizacyj wynosi piękną liczbę 219. Zestawienie powyższe obejmuje jedynie organizacje polskie, nie uwzględnia żydowskich. zatem te 219 organizacyj w najprzeróżniejszych formach przypada na 83.000 mieszkańców Sosnowca, Ogólna liczba mieszkańców około 100.000 żydów 17 proc.).

Jakież z tych cyfr nasuwają się wnioski?

Przedewszystkiem trzeba społeczeństwo sosnowieckie rozdzielić na 2 kategorje — pod względem aktywności społecznej: robotniczą, która organizuje się w ściśle określonym kierunku zawodowym i stanowi 70 procent owych 83.000 mieszkańców i na kategorję urzędniczo, kupiecko rzemieślniczą, o przeważającym elemencie inteligencji, stanowi pozostałe 30 procent zatem ca 28.000 mieszkańców. Robotnicy zorganizowani są w 12 związkach zawodowych, różnych odcieni oraz stanowią większy odsetek od innych warstw społecznych w 16 innych stowarzyszeniach (spółdzielniach spożywców, Tur, koła sportowe itp.). Zatem na 26 organizacyj charakteru przeważnie robotniczego, przypada około 55.000 mieszkańców. Z tego wynika, że na pozostałe 28.000 mieszkańców (dzieci, dorosłych i starców) rekrutujących się ze sfer inteligenckich urzędniczych, kupieckich, rzemieślniczych, przypada 193 organizacje. Gdybyśmy tedy do ogólnego rachunku wzięli niemowlęta i starców stojących nad grobem, to wówczas przeciętnie na jedną organizację z wybitnym udziałem inteligencji przypadłoby... 150 osób. Zaś przyjmując stosunek 20 procent dla kobiet i mężczyzn w sile wieku otrzymamy liczbę... 30 osób na jedną organizację.

Oto cyfry, które mówią same za siebie i wskazują dobitnie, do jakiego paradoksu organizacyjnego doszliśmy. Warto tutaj zauważyć, że stosunkowo **najmniej mamy organizacyj politycznych,** bowiem wszystkiego 10 na 219, co jest nader charakterystycznem na tle panującej opinji o rozbiciu politycznem, partyjnem. Można śmiało rzec, że nad społeczeństwem ciąży, nie tyle rozbicie polityczne ile rozbicie na szereg stowarzyszeń i związków, pomimo tego, że wiele z nich ma zupełnie wspólne cele, wspólnych ludzi spotyka się i tu i tam, składki wpływają z tych samych kieszeni. Robota jednak słabo idzie we wszystkich organizacjach z racji właśnie rozsrzelenia, nieskoordynowania sił. Ile zaś w ten sposób **traci się energji społecznej,** ile ginie pieniędzy na nieprodukcyjne wysiłki, jaki chaos stwarza się w życiu publicznem, łatwo się chyba zorjentować.

Jakaż jest istotna przyczyna tego rozbicia, **zdezorganizowania organizacjami społeczeństwa?** W czem tkwi przyczyna tej paradoksalnej sytuacji?

Odpowiedzi na to należałoby szukać w naszym niespokójnym, cokolwiek warcholskim charakterze z jednej strony, oraz w niewłaściwych metodach walki politycznej, z drugiej strony. Każde niemal ugrupowanie polityczne lub społeczne dążyło i dąży nadal do znalezienia lub stworzenia swoich **odpowiedników w organizacjach zawodowych, kulturalnych oświatowych, sportowych.** Zamiast dążyć programem swym do zmiany układu stosunków w organizacji już istniejącej, gdy się przy wyborach na walnem zgromadzeniu nie przeforsowało swych kandydatów, tworzy się nową organizację. Ambicje są zadowolone, stanowiska prezesów i wiceprezesów obsadzone, ba można się nawet ubiegać o mandat do Rady miejskiej, Izby przemysłowo - handlowej lub poselski. Ktoś ma ambicje osobiste bardziej wybujałe, nie może się pogodzić z tem, że kto inny jest prezesem, tworzy przeto nową organizację. Prowincja, oczywiście, jest echem tego co się dzieje u góry, nie mniej jednak, owa skwapliwość w tworzeniu coraz to nowych stowarzyszeń niczem innem się nie da usprawiedliwić, jak **chorobliwą cechą naszego charakteru: zawielu chce być kiepskimi generałami, a za mało jest sumiennych szeregowców.** U nas ambicja pracy społecznej koncentruje się w osobach zarządu, na Zachodzie zaś (chociażby, w Czechosłowacji) w szarych, zdyscyplinowanych zwyczajnych członkach, dumnych i ambitnych, jako bezimienna masa.

Jeżeli dalej pójdziemy po tej samej drodze, jak dotychczas, to praca społeczna tak zwyrodnieje, tak stanie się czemś obrzydliwem, że można się obawiać, iż pozostaną sami przywódcy bez podkomendnych. To też najwyższy czas pomyśleć o znalezieniu jakiegoś wyjścia z tego chaosu, z tej w wielu wypadkach bezmyślności, **organizacyjnie rozbijającej społeczeństwo,** wprowadzającej marazm zniechęcenia, utrącającej istotnie pożyteczne placówki. Nie oglądając się na stolicę, możnaby zacząć od dołu, jednocząc organizacje o wspólnych celach, koordynując ich działalność.

Nie niszczmy energji społecznej w chaosie destrukcji organizacyjnej!

Stefan Arnold.

FABRYKA POŃCZOCH
„STARA SOSNOWICZANKA"
JANA GAIKA
W SOSNOWCU, UL. DEKERTA 13 TEL. 7-84.
WYRABIA:
w kilkunastu dobrych gatunkach pończochy damskie, pończochy dziecinne we wszystkich gatunkach i skarpetki męskie z najlepszej
przędzy „MACCO"
CENY KONKURENCYJNE.

Pamiętajmy o biednych!

Zbliża się Wielkanoc. Zaledwie tydzień dzieli nas od radosnych świąt Zmartwychwstania Pańskiego.

Czy jednak wśród wszystkich gości będzie nastrój radości i wesela?

Wszak wiadomo, że prócz sporej ilości biedaków, pozbawionych środków do życia, posiadamy w Zagłębiu całą armję bezrobotnych, którzy skutkiem zastoju w przemyśle zostali bez pracy i znajdują się w krytycznej sytuacji. W rezultacie, kiedy część społeczeństwa będzie w radosnym nastroju spożywała smakowite dary Boże, wielu ludzi nie będzie miało nawet kawałka chleba w czasie tych świąt uroczystych.

Każdy wie o tem, że jest źle, że istnieje silna depresja i obniżył się znacznie ogólny dobrobyt, jednakże kryzys i bieda dotknęła tylko pewną ilość ludzi, reszta zaś ma normalną pracę i zarobek, to też obowiązkiem świętym tej części społeczeństwa jest przyjść z pomocą biednym i nieszczęśliwym.

Różne organizacje urządzają z racji świąt dla biednych tradycyjne „święcone", jak również istnieje dążenia, aby i biedne dzieci mogły otrzymać pewne dary. Akcja ta wymaga pieniędzy i społeczeństwo winno okazać swą pomoc.

Nie chodzi tu o duże ofiary, niech tylko dadzą wszyscy, a będzie można przyjść biedakom z pomocą, aby i oni spędzili radosne święta w innym nastroju.

Apel organizacyj powinien znaleźć silny oddźwięk wśród ludności i wierzymy, że tak się stanie, gdyż społeczeństwo Zagłębia niejednokrotnie już dało dowody swego poczucia i wyrobienia społecznego.

Przy sposobności dodać należy, że Stow. opieki nad więźniami również urządza „święcone" dla więźniów i zwraca się z prośbą do społeczeństwa o datki na ten cel, które należy składać u p. Z. Wrzeszcza, zastępcy komisarza Kasy chorych.

DROŻDŻE OKOCIMSKIE!!!
Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić moją Sz. Klijentelę iż w dnie 15, 16, 17 i 18 kwietnia, będzie można nabyć
CODZIENNIE ŚWIEŻE DROZDŻE NA ŚWIĘTA
D. DAFNER
1853 Sosnowiec, ul. Dekierta nr. 1.

Kolektura Loterji Państwowej
E. GRUSZCZYNSKI
SOSNOWIEC, UL. 3-GO MAJA
KSIĘGARNIA „WIEDZA" 1915
wypłaca i zamienia
wygrane losy kl. V na losy kl. I-ej.

Budżet P. K. Ch.

NA ROK 1930.

Dnia 9 bm. w głównym Urzędzie ubezpieczeń w Warszawie odbyło się rozpatrywanie budżetu na 1930 r. Pow. Kasy chorych w Sosnowcu przy udziale jej komisarza i inspektora lekarskiego. Budżet ten opracowany po raz pierwszy za cały czas istnienia tut. Kasy, został uznany przez władze za wzorowy i zupełnie realny i choć był bardzo szczegółowo i drobiazgowo analizowany przez dość liczne grono z dyr. Goettlem, na czele, został całkowicie zatwierdzony.

Budżet ten zamyka się po stronie dochodów i wydatków sumą **16.018.680 zł., z czego 12.519.360 zł. tj. 78.1 pr. przeznaczono na świadczenia**, udzielane ubezpieczonym i ich rodzinom, zaś tylko **1.297.380 zł.** na administrację. Stanowi to zaledwie 8.1 pr. całego dochodu Kasy, co ze względu na tak rozległy i rozrzucony na terenie dwu powiatów aparat, obejmujący **42 ambulatorja, 10 szpitali, 12 aptek pełnych, 25 apteczek podręcznych**, centralną składnicę sanitarną, wytwórnię leków, centralne laboratorjum analityczne, zakład Roendgena i fizjatrji, pracownię techniczo - dentystyczną uznano za bardzo niski.

Budżet niniejszy obejmuje też przewidziany ustawą 10 procentowy odpis na fundusz zapasowy.

Budżet ten został przez konferencję uznany za realny.

× **WYCIECZKA STUDENTÓW POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ.** W dniu dzisiejszym przyjeżdża do Będzina grupa studentów wydziału inżynierji lądowej politechniki warszawskiej z prof. Radziszewskim na czele, celem szczegółowego zwiedzenia wodociągu miejskiego w Będzinie.

× **Z PZZPP. i H. W NIEMCACH.** W tych dniach odbyło się roczne zebranie członków PZZPPP. i H. oddziału „Niemce" w obecności delegatów zarządu głównego. Zebranie zagaił prezes miejscowego oddziału p. Józef Zygmański, prosząc na przewodniczącego p. W. Kaletę, na sekretarza p. K. Kwiatka. Po odczytaniu protokółu z poprzedniego zebrania, prezes Józef Zygmański zdał sprawozdanie z działalności zarządu oddziału za 1929 rok. Następnie p. E. Mikułowski odczytał rezolucję z kongresu Rady federacji związków w sprawie scalenia ubezpieczeń, jak również omawiał inne sprawy związkowe. Wkońcu dokonano wyboru zarządu komisji rewizyjnej i delegatów na walne roczne zebranie Związku.

Powiatowa Kasa chorych

a klub tennisowy w Sosnowcu.

Sprawa naogół przykra, tem przykrzejsza, że w grę wchodzą instytucje społeczne, choć jedna unormowana ustawą państwową, a druga reprezentująca tylko dobrą wolę czynnika obywatelskiego. Toczy się spór, pomiędzy Kasą chorych w Sosnowcu, a sosnowieckim klubem tennisowym, mającym swe korty przy ul. 3 Maja. Właściwie, to nawet nie jest spór, bowiem zagadnienie w ujęciu prawnem jest jasne, komplikuje się natomiast w sensie życiowym, w dziedzinie poczucia i odpowiedzialności natury moralnej.

Kwestja przedstawia się w ten sposób:

Sosnowiecki klub tennisowy, od lat kilkunastu dzierżawił plac od Sosnowieckiego Towarzystwa przy ul. 3 Maja, na którym urządził dwa korty tennisowe. Korzystała z tych kortów przeważnie młodzież. Sport zdrowy, w Polsce naogół niedoceniany, mało rozwinięty, a mający tę właściwość, że prócz rozwoju fizycznego, zdrowotnego, (tak jest Kaso chorych i zdro - wot - ne - go!), krzewi kulturalny sposób zachowywania się, w przeciwieństwie do piłki nożnej, sportu dość brutalnego.

Otóż plac dzierżawiony przez klub tennisowy, nabyła ostatnio Powiatowa Kasa chorych w Sosnowcu, przyczem nabywając ten plac, przyjęła na siebie moralny obowiązek ugodzenia się z dotychczasowemi dzierżawcami, aby klub tennisowy mógł za uzyskane odszkodowanie, zbudować korty w innem miejscu.

Kasa chorych pojęła jednak ową ugodę w ten sposób, że zaproponowała zapłacenie odszkodowania w wysokości kilkudziesięciu, czy kilkuset złotych (wybudowanie jednego kortu w innem miejscu kosztuje około 4000 zł.). Tego rodzaju „ugody", czy „polubownego" załatwienia, rzecz jasna, klub tennisowy przyjąć nie mógł. Kasa chorych. „spokojna" w swem sumieniu, wstąpiła na drogę eksmisji. Kasa chorych pod względem prawnym, jest w porządku, jednak w sensie... moralnym? Tu nasuwają się poważne wątpliwości.

Klub tennisowy, toć przecie nie żaden bussines. Poprostu, kilka, czy kilkanaście osób złożyło s iępownemi kwotami pieniężnemi, dla umożliwienia młodzieży korzystania ze zdrowego, kulturalnego, europejskiego sportu, co zdawałoby się, powinno spotkać się nie tylko z życzliwością Kasy chorych, ale nawet i konkretnem poparciem. W interesie Kasy chorych leży chyba, aby jak najwięcej było zdrowych obywateli, a najmniej słabowitych, cherlaków, stałych klijentów kosztownych lecznic i miejscowości klimatycznych. A tymczasem, dzieje się coś odwrotnego, coś niezrozumiałego, niewłaściwego.

Powiatowa Kasa chorych nie zbankrutowałaby wydatkując kilka tysięcy złotych tytułem odszkodowania dla klubu tennisowego, by umożliwić uruchomienie tej placówki w innem miejscu. A do ubiegania się o takie odszkodawanie klub tennisowy posiada pełne prawo moralne. I to chyba Kasa chorych musi przyznać, tembardziej, że na czele jej stoją ludzie zaangażowani w niejednej instytucji, w których dominującym czynnikiem jest zawsze dobra wola i wysokie poczucie obywatelskie. Otóż właśnie ten czynnik, przy zawieraniu „ugody" z klubem tennisowym, powinien znaleźć swój wyraz i trzeba wierzyć, że tak istotnie będzie.

Polubowne załatwienie tej sprawy przez Kasę chorych, byłoby czynem pięknym, zaś traktowanie w sposób suchy, bezwzględny, formalistyczny, opinji tej instytucji w społeczeństwie nie poprawi, raczej szarpnie już nadszarpniętą, a to chyba nie leży w intencjach kierownictwa Powiatowej Kasy chorych.

(as).

× **WÓDKA W BUFETACH KOLEJOWYCH.** Sprawa zniesienia ustawy ograniczającej spożycie alkoholu, wywołała wiele zdań: przychylnych i wrogich. W zapatrywaniach na tę sprawę ścierają się poglądy conajmniej jak w Ameryce przy pokrewnej sprawie prohibicji. Obecnie dzierżawcy bufetów na dworcach kolejowych znowu wystąpili do władz o pozwolenie na wyszynk napojów alkoholowych w restauracjach kolejowych. Według obiegających pogłosek petycja ta, z pewnemi zastrzeżeniami, potraktowana będzie przychylnie choć władze kolejowe zgłosiły sprzeciw. Narazie w tej sprawie odbywają się decydujące rozmowy.

× **STOSOWANIE SZTUCZNEJ ODMY W P. K. CH.** Przed kilku dniami został uruchomiony przez zarząd P. Kasy chorych nowy oddział dla stosowania sztucznej odmy przy szpitalu sieleckim w Sosnowcu. Oddział ten posiada 20 miejsc i jest przeznaczony wyłącznie dla chorych płucnych, wymagających zastosowania tego nowego zabiegu, jakim jest sztuczna odma. Jest to krok naprzód w lecznictwie tut. Kasy. Dotąd chorzy, chcący się w ten sposób leczyć, byli zmuszeni jeździć do Krakowa, Bystrej itd. Z utworzeniem tego oddziału związane jest przekształcenie ambulatorjum przy ul. Staszyca w Sosnowcu na ambulatorjum, w którem lekarz przeprowadza dokładne badania chorych, kwalifikujących się do zastosowania sztucznej odmy. Z biegiem czasu akcja ta ma być rozszerzona i na inne ośrodki.

× **FAŁSZYWE 20-ZŁOTÓWKI.** Bank Polski wydał ostrzeżenie, iż w ostatnich czasach pojawiły się falsyfikaty biletu bankowego 20-złotowego z datą 1 marca 1926 typ IV. Falsyfikat sporządzony został na papierze bibułastym o odmiennym gatunku i wyglądzie, niż papier biletów autentycznych. Obok tego, znak wodny na marginesie z podobizną króla Kazimierza Wielkiego i skrótem: „Zł. 20" naśladowano zapomocą białej farby tłuszczowej, wskutek czego kontury znaku widoczne są wyraźnie na powierzchni przedniej strony, niewidoczne natomiast na stronie odwrotnej biletu. Druk banknotów jest brudny i rozlany, a podpisy nieudolnie przerywane. Banknoty te fałszywe dadzą się łatwo odróżnić przy dołożeniu staranności ze strony odbiorców.

ANTIBI
HAZ KREM udelikatnia skórę ELITE

× **GODZINY URZĘDOWE W BIURACH PAŃSTWOWYCH.** Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało okólnik, w którym w związku z rozpoczęciem od dnia 1 bm. urzędowania o godz. 8 rano, zwraca uwagę na konieczność dostosowania godzin urzędowania we wszystkich urzędach, podległych temu Ministerstwu do godzin, jakie obowiązują w centrali, a mianowicie: od 1 kwietnia do 31 października od godz. 8—15, w soboty od godz. 8—13.30, a od 1 listopada do 31 marca od godz. 8.30 do godz. 15.30 w soboty od godz. 8.30 do 14.

× **STOWARZYSZENIE MĘŻÓW KATOLICKICH W BĘDZINIE** urządza dziś w niedzielę 13 bm. o godz. 5 popol. w sali gimnazjum Zrzeszenia kupców w Będzinie, ul. Kołłątaja 37 (1 p. prawa oficyna) ogólne miesięczne zebranie, na które zaprasza swych członków i sympatyków.

× **SPOŁECZNE BIURO POŚREDNICTWA PRACY.** Od dnia 15 kwietnia rb. zostanie otwarte przy Zjednoczeniu zawodowem „Praca Polska" społeczne biuro pośrednictwa pracy, którego zadaniem będzie wyjednywać pracę dla swoich członków i osób postronnych w każdym zawodzie.

Biuro mieści się w Sosnowcu przy ul. Kołłątaja 3 i jest czynne od godz. 8 do 13-ej.

× **PRZYJAZD ZNANEGO GRAFOLOGA.** W Sosnowcu bawi znany grafolog z Warszawy P. Wacław Pyffello. Przyjmuje osiobiście w hotelu Centralnym w Sosnowcu od 10 rano do 8 wiecz. 1668

× **PRZYZNALI SIĘ.** Onegdaj podaliśmy pewne wyjątki okólnika PPS. w sprawie zbiórki pierwszomajowej, z których wynika, że 75 proc. zebranych pieniędzy idzie na cele partyjne, a tylko 25 proc. na rzecz TUR. także organizacji czysto partyjnej. Kiedy okólnik został opublikowany w prasie, socjaliści, nie widząc innego wyjścia, ogłosili w „Robotniku", że taki podział zbiórki istnieje od szeregu lat i nie stanowi to tajemnicy. Jest to nieprawdą, gdyż zbiórki pierwszomajowe zawsze były urządzane na cele rzekomo kulturalno - oświatowe TUR. i dopiero kiedy socjaliści niezręcznie się zdradzili, przyznali się do prawdy. A więc urządza się zbiórki uliczne na cele partyjne, o czem powinno pamiętać społeczeństwo.

× **Z TARGOWICY SOSNOWIECKIEJ.** W ubiegłym tygodniu tj. od dnia 7 do 12 bm. na targowicę w Sosnowcu spędzono 1737 szt. trzody chlewnej. Płacono za 1 kg. żywej wagi od 2.20 do 2.68 zł. Tendencja w początku słaba, później ożywiona.

× **CHOROBY ZAKAŹNE W SOSNOWCU.** W ub. tygodniu Miejski urząd zdrowia w Sosnowcu zanotował następujące wypadki chorób zakaźnych: dur brzuszny 4, płonica 4 (1 zgon), błonica 1, odra 15, gruźlica płuc 2 (2 zgony). Odkażono mieszkań 10, odwszono 16 osób.

Zajście z bezrobotnymi

w Magistracie sosnowieckim.

W dniu wczorajszym doszło do poważniejszego zajścia z bezrobotnymi w Magistracie sosnowieckim. Około godziny 11-ej zgromadziło się około 400 bezrobotnych, którzy przybyli dowiedzieć się, jaką odpowiedź dało województwo w sprawie akcji doraźnej pomocy dla bezrobotnych. Gdy o godzinie 12-ej z województwa telefonicznie zawiadomiono, że akcja uskuteczniona może być tylko w 50 procentach i delegaci zawiadomili o tem bezrobotnych, w tłumie padły okrzyki by wtargnąć do Magistratu i domagać się wypłaty w całości.

Awantura nie przybrała groźniejszych rozmiarów dzięki przybyciu liczniejszego zastępu policji i taktowi oraz spokojowi komisarza Henszla, który w krótkim czasie zebranych uspokoił i usunął z podwórza magistrackiego.

Zdenerwowaniu wynędzniałych bezrobotnych niepodobna się dziwić, natomiast zauważyć trzeba, że wśród bezrobotnych uwijają się pewne elementy podżegające do agresywnych wystąpień i prowokujące do awantur. Oczywiście tego rodzaju działanie może wyjść tylko na szkodę bezrobotnym, jak zwykle w takich wypadkach, ucierpieliby najniewinniejsi.

W każdym razie sytuacja jest nader poważna i centralne władze muszą obmyślić jakieś środki, aby przyjść z pomocą tym szerokim rzeszom głodujących.

× **MYDLARNIE UTRACĄ HANDEL FARBAMI.** Na zasadzie ustawy z roku 1844, w maju rb. ukaże się rozporządzenie, kasujące całkowicie handel farbami w mydlarniach. Stwierdzono, że właściciele mydlarń rekrutują się przeważnie z kupców przygodnych, nie mających pojęcia o chemji, o składowaniu barwników chemicznych, a tembardziej trucizn. W Poznaniu, Krakowie i Lwowie handlujący farbami musi posiadać minimum 6 klasowe wykształcenie gimnazjalne. Podług nowego rozporządzenia do egzaminu dość surowego będą dopuszczani tylko kupcy z cenzusem naukowym i conajmniej 2-letnią praktyką.

× **SPRAWA WODOCIĄGU W DĄBROWIE.** Z uwagi na to, że kosztowna kanalizacja ulenowska w Dąbrowie dotychczas jest nieczynna i nie będzie jej można uruchomić do czasu urządzenia wodociągu, Magistrat podjął odpowiednie w tym kierunku starania i po wielu zabiegach sprawa znajduje się obecnie w końcowem stadjum pomyślnego załatwienia. Wodę dostarczać będzie Tow francusko - włoskie i jeżeli nie zajdą nieprzewidziane trudności, roboty zostaną podjęte w niedługim czasie i w tym roku jeszcze śródmieście otrzymałoby wodę z wodociągu miejskiego, a tem samem i „sucha" kanalizacja zostałaby wreszcie uruchomiona.

× **POŻAR W STRZEMIESZYCACH.** W szpiżarni na pierwszem piętrze gmachu, w którym mieści się dworzec kolejowy w Strzemieszycach Rad. z nieznanych przyczyn wybuchł ogień, który wkrótce przeniósł się na dach. Ogień strawił częściowo dach. Straty wynoszą przypuszczalnie około 15 tys. zł.

Co to jest „TOGAL?"

Tabletki-Togal są skutecznym środkiem przeciwko **reumatyzmowi, podagrze, grypie, bólom nerwowym i bólom głowy, migrenie i przeziębieniom.**

Nie wyrządzajcie sobie szkody, używając innych małowartościowych środków. Według rejentalnego poświadczenia przeszło 6000 lekarzy wyraziło swoje uznanie dla skuteczności działania Togalu. Nabyć można we wszystkich aptekach. Nr. registr. 1364. Cena Zł. 2.—

Kronika Zawiercia.

× AKADEMJA PAPIESKA. Przypominamy o dzisiejszej akademji ku czci Ojca św. Piusa XI, organizowanej przez Stowarzyszenie młodzieży polskiej. Akademja odbędzie się w Domu rzemieślniczym przy ul. Sądowej. Początek o godz. 7 wiecz. Bilety wstępu od 20 gr.

× POLSKA MACIERZ SZKOLNA przystąpiła do organizacji święta narodowego Trzeciego Maja. Zarząd P. M. S. liczy na pomoc wszystkich miejscowych organizacyj. Specjalne zebranie w tej sprawie odbędzie się w poniedziałek o godz. 8 wiecz., poczem ogłoszony zostanie program uroczystości.

× ZWIĄZEK PRACOWNIKÓW MIEJSKICH odbędzie w dniu dzisiejszym o godz. 11-ej przed południem w Magistracie swoje doroczne walne zebranie. Na porządku obrad są sprawozdania z działalności i kasowe, wybory zarządu, sprawy emerytalne i pragmatyki służbowej. Zebranie zapowiada się interesująco, bo wiem najżywotniejsze kwestje zabezpieczenia pracowników nie znalazły dotychczas należytego rozwiązania. Mimo uchwalenia dwu statutów emerytalnych sprawa emerytur, zwolnień etc. stanęła na martwym punkcie, co niepokoi słusznie pracowników miejskich, których los dotychczas, mimo obowiązujących ustaw, nie jest zabezpieczony. Jeszcze nie wyraźniej przedstawia się pragmatyka służbowa. Zebranie ma uchwalić stanowcze rezolucje, które przedstawione będą zarządowi miasta.

× POMOC DLA BEZROBOTNYCH wyniosła w marcu rb. w Zawierciu 70.500 zł.; w tem 58.000 akcja pomocy doraźnej a 22.500 zł. dopłaty dla robotników, odrabiających otrzymane zasiłki. W dniu wczorajszym do Magistratu przybyła sanowaeńcza delegacja bezrobotnych z żądaniem udzielenia pracy.

× WIEC P. P. S. W piątek 11 bm. popołudniu w sali Domu ludowego odbył się wiec PPS. przy udziale około 700 osób. Przemawiali pos. Bień, radny Masłoński i Anger. Uchwalono rezolucje, w których PPS żąda zniesienia dyktatury marsz. Piłsudskiego, rozwiązania Sejmu i rozpisania nowych, niesfałszowanych wyborów; rozszerzenia akcji dla bezrobotnych na 39 tygodni, wprowadzenia ubezpieczeń inwalidzkich i na starość; rozwiązania obecnej rady miejskiej, rozpoczęcia robót publicznych; sprawiedliwego rozdziału zapomóg doraźnych; pomocy dla dzieci szkolnych, wreszcie uchwalono zaufanie radzieckiemu klubowi PPS. za „wytężoną walkę" itp. Wiec odbył się spokojnie, zainteresowanie małe, słuchacze na wszystkie przemówienia kiwali głową.

× RUCH BUDOWLANY zapowiada się dotychczas słabo. W roku bież. złożono w Magistracie 23 projekty budowlane, są to jednak przeważnie drobne przebudówki lub niewielkie domki. O poważnych robotach dotąd nie słychać.

× WYBORY DELEGATÓW W PORĘBIE. Wczoraj odbyły się w Tow. Akc. Poręba wybory delegatów robotniczych. Wybory odbyły się pod przewodnictwem zastępcy inspektora pracy w Sosnowcu p. K. Rychłowskiego. Do wyborów wystawiono tylko dwie listy a mianowicie P. P. S. Fr. rew. i P. P. S. C. K. W. Na 1255 uprawnionych do głosowania, oddało swe głosy 1133 robotników. W wyniku głosowania P. P. S. Fr. rew. otrzymała 291 głosów i 2 mandaty, P. P. S. C. K. W. 832 głosy i 4 mandaty, 6 głosów unieważniono. Wybory odbyły się nadspodziewanie spokojnie, co w dużej mierze zawdzięczać należy umiejętnemu przewodnictwu, spoczywającem w ręku insp. Rychłowskiego.

× KRADZIEŻ W POCIĄGU. We wzmiance o kradzieży w pociągu na dystansie Łazy — Myszków, o czem podawaliśmy w numerze czwartkowym, zaszła nieścisłość, bowiem okradziony został syn śp. dr. Podmagórskiego z Myszkowa student. Złodzieje skradli 2 walizy z bielizną i ubraniami.

OBUWIE.

Wyprzedaż przedświąteczna.

W nowo-otwartym sklepie przy ul. Warszawskiej nr. 4. vis-a-vis kościółka kolejowego.

ADOLF DWORAKOWSKI.

Echa zaburzeń w Olkuszu.

POGRZEB Ś. P. MAJCHERKA. — WIEC P.P.S. — PRZERWA W PRACY W FABRYCE „OLKUSZ".

(Ko) Wczoraj odbył się pogrzeb ś. p. Jana Majcherka, postrzelonego w pamiętnych wypadkach w dniu 9 b. m. na terenie fabryki „Olkusz".

W oddaniu ostatniej posługi ofiarze tych smutnych wypadków wzięły udział liczne tłumy publiczności, zarówno Olkusza, jak i okolicy. Z Wolbromia przybyło około 150 robotników.

W pogrzebie wzięła również udział straż miejska ochotnicza, której zmarły był członkiem czynnym. Przygrywała orkiestra straży fabryki „Olkusz".

Wskutek sprzeciwu rodziny, pochowano ś. p. Majcherka bez udziału czerwonego sztandaru, gdyż — jak twierdzą jego bracia — socjalistą on nie był.

Nad mogiłą przemawiał poseł Nosal i b. dyrektor P. K. Ch. p. Z. Lubodziecki.

Sytuacja w Olkuszu naogół spokojna. Zdenerwowanie mija.

W dniu 11 b. m. odbył się wiec w Domu robotniczym, na którym postanowiono do dnia 15 b. m. zachować bezwzględny spokój. Dnia 15 b. m. odbędzie się konferencja z udziałem posła Kwapińskiego. Horoskopy na najbliższą przyszłość są niepewne, gdyż z jednej strony może dojść do ponownych zaburzeń, a z drugiej do zamknięcia fabryki na dłuższy czas. Na wiecu żądano usunięcia niektórych osób z dyrekcji i kilku robotników z frakcji rewolucyjnej.

Stosownie do poprzedniej zapowiedzi zarządu, z dniem 13 b. m. praca w zakładach olkuskich przerwaną zostanie na przeciąg trzech tygodni, t. j. do 5 maja r. b. Przerwa ta jest **wywołaną brakiem zamówień wobec ogólnego kryzysu w przemyśle.**

W podanem przez nas sprawozdaniu piątkowem należy sprostować, że wiec frakcji rewolucyjnej w dniu 9 b. m., na który przybył z Sosnowca sekretarz Związku metalowców p. Ułanowski, nie odbył się, gdyż poprzedziły go znane wypadki po wiecu.

P. S. Informacje o zaburzeniach, podane przez nas w numerze piątkowym, nie pochodzą od naszego korespondenta olkuskiego.

Bezrobocie w Zagłębiu

zwiększyło się w ub. tygodniu tylko o 4 osoby.

W ub. tygodniu, t. j. od dnia 6 do 12 b. m. **bezrobocie w Zagłębiu zwiększyło się o 4 osoby.** Wpłynęło na to ożywienie się ruchu budowlanego P. U. P. P. w Sosnowcu obejmujący swą działalnością powiaty: Będziński, Zawierciański i Olkuski zanotował w ub. sobotę **22464 bezrobotnych, w tem 468 bezrobotnych pracowników umysłowych.**

Największy odsetek wśród bezrobotnych stanowią robotnicy niewykwalifikowani, których zarejestrowano 15736, kolejno idą: robotnicy włókienniczy — 2297, metalowi — 1895, górnicy —1631 i drzewni —1241.

Częściowo bezrobotnych było 19303, z których: zatrudnionych 3 dni w tygodniu — 11703, 4 — 6000 i 5 dni w tygodniu 2000 osób. Przy robotach publicznych zatrudnionych było 344 osoby, z których w powiecie Będzińskim — 314 i w Olkuskim — 30.

Z zasiłków korzystało w okresie od 24 do 30 ub. m. 14284 osoby.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Wobec traktatu handlowego z niemcami.

Dnia 8 kwietnia rb. odbyło się zebranie rady Centralnego Związku polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów pod przewodnictwem pp.: Stanisława ks. Lubomirskiego i Stefana Laurysiewicza, poświęcone aktualnym zagadnieniom gospodarczym, ze szczególnem uwzględnieniem sprawy traktatu handlowego z Rzeszą niemiecką.

Ogólna ocena traktatu doprowadza do stwierdzenia, że traktat roczny beztaryfowy ogranicza dość znacznie niebezpieczeństwo nieuniknione dla naszego przemysłu przetwórczego.

Dodatnie strony traktatu leżą przedewszystkiem w dziedzinie rolnictwa, które uzyska możliwości dostępu na rynek niemiecki i tranzytem na rynki zachodnie.

Ocena traktatu z punktu widzenia interesów przemysłu jest niejednolita. Przemysły: węglowy, cynkowy, naftowy i drzewny odniosą z traktatu mniejsze lub większe korzyści. Przemysły: młynarski, cukrowniczy i cementowy nie przewidują większych zmian w strukturze swego obrotu towarowego w wyniku traktatu. Do przemysłów mniej lub więcej zagrożonych konkurencją niemiecką należą przemysły: włókienniczy, metalowy, elektrotechniczny, chemiczny, szklany, ceramiczny, papierniczy i konfekcyjny, dla których niebezpieczeństwo wynikające z traktatu wiąże się ze zniesieniem zakazów bojowych, z kontyngentami i z klauzulą największego uprzywilejowania, dzięki której Niemcy będą korzystać ze zniżek konwencyjnych, przyznanych np. Francji i Czechosłowacji. Pozatem dla tych przemysłów bronią szczególnie groźną w ręku konkurencji niemieckiej będzie dumping kredytowy i ruchliwość komiwojażera niemieckiego.

Wysiłki przemysłu, zmierzające do złagodzenia ewentualnych ujemnych skutków traktatu, muszą pójść w kierunku obrony wytwórczości krajowej i w kierunku pełnego wyzyskania naszych możliwości ekspansji na rynki zagraniczne. Pomoc państwa w tym względzie winna objąć rozbudowę środków pomocy dla wywozu i poprawę naszej ochrony celnej. Niemcy rozbudowały w okresie rokowań o traktat swoją ochronę celną dla rolnictwa i zdolne są nadal do sprężystego jej regulowania — czego dowodem jest przeprowadzona ostatnio przez parlament Rzeszy podwyżka ceł agrarnych. Polska natomiast nie uczyniła prawie nic w tym kierunku. Dla usunięcia więc niewspółmierności między pozycją Niemiec i Polską koniecznem jest, zanim otrzymamy nową taryfę, szersze niż dotychczas wyzyskanie i interpretowanie przez rząd uprawnień w dziedzinie polityki celnej.

Główny jednak punkt ciężkości w ustosunkowaniu się sfer gospodarczych do traktatu winien polegać na własnej organizacji przemysłu.

Analiza ujemnych skutków traktatu wykazuje, że najmniej powodów do obaw mają przemysły silnie skartelizowane, których organizacja zapewnia możność skutecznej obrony przed naporem konkurencji niemieckiej i stwarza silne podstawy do rozwinięcia ekspansji eksportowej. Z przemysłem zorganizowanym musi się liczyć konkurencyjny przemysł niemiecki i musi z nim szukać porozumień. Przykładem tego jest prywatna umowa między przemysłem hutniczym Polski i Niemiec, która z wejściem w życie traktatu zapewni nam nietylko zachowanie wyłączności zbytu na rynku wewnętrznym, ale i możliwości wywozu na rynek niemiecki. Organizacja wewnętrzna przemysłu jest tym zasadniczym środkiem, który pozwoli nam z jednej strony ograniczyć napór konkurencji niemieckiej, a z drugiej — rozwinąć ekspansję eksportową.

W dalszym ciągu porządku dziennego poruszono szereg spraw aktualnych, które objęły:

W dziedzinie socjalnej — zagadnienie bezrobocia, które, w związku z obecnym kryzysem doszło do znacznego napięcia. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych przekroczyła w końcu marca rb. 300 tys. W związku z tem powstało zagadnienie pokrycia obowiązującego ubezpieczenia na wypadek bezrobocia i możliwości zwiększenia ponoszonych na ten cel przez produkcję ciężarów.

Poruszoną została również sprawa budowy domów robotniczych przy pomocy funduszów ubezpieczeń społecznych, ze szczególnem uwzględnieniem inicjatywy w tym względzie Zagłębia Dąbrowskiego.

Z giełdy warszawskiej.

CEDUŁA Z DNIA 12.4.

AKCJE: Bank Handlowy 118.00, Bank Polski 168.00 — 167.75, Siła i światło 100.00, Chodorów 145.00, Węgiel 53.00, Lilpop 25.50, Modrzejów 11.25, Ostrowiec kie 68.00, 5 pr. poż. Dolarowa 75.00, 5 pr. poż. Konwer. 55.00, 4 pr. poż. Inwest. 120.50 — 121.00.

WALUTY i DEWIZY: Dolar 8.89, Nowy Jork 8.908, Londyn 43.39.25, Paryż 34.95.50, Wiedeń 125.64, Praga 26.41.75, Włochy 46.76, Belgja 124.55, Szwajcarja 172.91, Hilandja 358.40, Berlin 212.86.50, Dolar prywatny 8.89.65

Tendencja dla akcyj słabsza, dla walut niejednolita.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 12.4

Żyto 20.50 — 21.00, Pszenica 37.50 — 38.50, Jęczmień przemiałowy 23.00—23.50 Jęczmień browarowy 24.00 — 26.00, Mąka żytnia 70 pr. 36.00, Mąka pszenna 65 pr. 58.50 — 62.50.

Reszta notowań bez zmiany. Usposobienie słabe.

Bezradność w wyborze najwłaściwszego preparatu dla usuwania piegów jest wobec dużej ilości dla tych celów zachwalanych środków zupełnie zrozumiałą. A jednak opinje z wielu stron dochodzące, pełne uznania co do szybkiego i nieszkodliwego działania maści i mydła przeciwko piegom, wyrobu Leschnitzer, zasługują na specjalne podkreślenie. Skład preparatu ma według obecnego stanu wiedzy kosmetycznej przedstawiać optimum i maksimum osiągalne umożliwiające wyraźne i nieszkodliwe rezultaty. 1834

...przy obstrukcji, zaburzeniach trawienia, ...uderzeniach do głowy, bólach głowy... ...ogólnem niedomaganiu zażywa się rano naczczo szklankę naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Na podstawie doświadczeń dokonanych w klinikach chorób wewnętrznych, woda Franciszka-Józefa jest ...ym i najskuteczniejszym środkiem przeczyszczającym. Żądać w aptekach.

Ze sportu.

„ZAGŁĘBIANKA Ib" — „RUCH Ib". Dzisiaj o godz. 11.15 na boisku K. K. S. „Ruch" w Sosnowcu, ul. Teatralna spotkają się powyższe kluby w zawodach o mistrzostwo klasy B Kieł. Z. O. P. N.

„RUCH" — „WARTA" - CZĘSTOCHOWA. Dzisiaj o godz. 3.30 popoł. na boisku KS. „Warta" w Częstochowie spotkają się powyższe kluby w zawodach o mistrzostwo klasy A.

Kronika Olkuska.

Zapomniana organizacja.

Kto jest nią stara korporacja olkuska, mająca eń pół wieku w ciągłej pieczy wszystkich mieszkańców miasta zarówno w dzień, jak i w nocy. Jest to straż ochotnicza miejska.

Należałoby przyjrzeć się jej zbliska, jej wyszarzałym i spłowiałym od starości mundurom, jej nędzy i... zarumienić się.

— 10 czy 15 lat temu jak sprawiono mundury — wyjaśniają strażacy — lata przyszyła na łacie, to też wobec straży fabrycznej lub pomorzańskiej wyglądamy jak nędzarze.

Za stan taki wstydzić się winni mieszkańcy miasta, władze komunalne i bezpośrednie władze straży. Bo społeczeństwo jej nie popiera, władze komunalne nie subsydjują lub subsydjują licho, a potrzeby straży są wielkie.

Należy przypomnieć, że straż miejska w tym roku obchodzi 50-lecie swego istnienia. Uroczystością tą zainteresowało się przed kilkoma miesiącami grono osób bardzo poważnych. Zorganizował się nawet komitet obchodu, składający się z około 40 osób. Odbył nawet jedno obiecujące posiedzenie. ...i na tem się skończyło!

Stara organizacja, wobec której społeczeństwo olkuskie zaciągnęło dług wdzięczności, została zapomnianą.

× **WYJAŚNIENIE.** Zastępca prezesa straży pożarnej w Sławkowie, p. P. Łakomski prosi nas w związku z wczorajszą notatką o pożarze młyna i elektrowni w Sławkowie, o wyjaśnienie, iż do pożaru pierwsza przybyła straż ze Sławkowa, druga z Bolesławia, trzecia z Krzykawki, czwarta z Bukowna i piąta z Olkusza.

Zmiana systemu

CELNEJ REWIZJI OSOBISTEJ.

Niejednokrotnie nadmierna gorliwość naszych władz celnych doprowadzała do tego, że podróżni, przejeżdżający przez granicę polską, byli zatrzymywani i rewidowani, przyczem nie ograniczano rewizji do kontrolowania bagażu i ubrania, ale przeprowadzano także rewizje osobiste. Oczywiście kobiety rewidowane były przez odpowiednie rewizorki, zwykle żony urzędników lub funkcjonarjuszy celnych.

Obecnie ze statystyki urzędów celnych okazuje się, że system rewizji osobistej nie doprowadzał prawie nigdy do celu, albowiem tylko 10 proc. rozebranych okazał się przemytnikami. 90 proc. zaś przejeżdżających skazanych było na zupełnie niepotrzebne szykany.

Oczywiście, że ten system radykalnej rewizji mścił się tylko na naszej opinji wśród podróżnych zagranicznych, albowiem rewidowani do naga cudzoziemcy, przy których nic nie znaleziono, natychmiast zgłaszali się do swych konsulatów lub do redakcyj pism zagranicznych i tu opisywali szykany, jakie musieli przechodzić na granicy polskiej.

Licząc się z tym faktem, Ministerstwo skarbu zamierza obecnie znieść zupełnie system rewizji osobistej, a tylko ograniczyć go do bardzo rzadkich wypadków, w których rewizja taka istotnie dotknie tylko przemytnika.

Koszt napisania listu

Ciekawy problem organizacji biurowej.

Naukowa organizacja pracy czyni duże postępy. Obecnie bada ona już nietylko najważniejsze czynności produkcyjne, lecz stara się ona poznać i ulepszyć nawet najdrobniejsze szczegóły pracy. Tak np. przeprowadzono niedawno badania, ile kosztuje napisanie jednego listu handlowego. Wiadomo powszechnie, że każda firma wysyła dziennie po kilkaset listów. W Niemczech obliczono koszt napisania jednego listu na podstawie zużycia czasu i materjałów. Przyjęto mianowicie, że urzędnik - korespondent dyktuje na godzinę 7 listów, stenotypistka zaś przepisuje 4 listy na godzinę. Równocześnie obliczono amortyzację maszyny na 10 lat przy wydawaniu 6000 listów rocznie. Wreszcie zużywają się: taśma do maszyny po napisaniu 800 listów, a kalka po 40 listach. Ponadto w kosztach korespondencji bierze udział urządzenie biura do wysokości 3 proc. swej wartości.

Na podstawie obliczeń niemieckich oblicza „Przegląd organizacji" koszt napisania listu handlowego w Polsce. A mianowicie dla jednego z przedsiębiorstw polskich przyjęto w badaniu wyszczególnione wyżej normy uwzględniając poprawkę w obliczeniu wydajności korespondenta i stenotypistki, oraz wprowadzając normę dodatkową: dyrektor podpisuje 200 listów na godzinę. W rezultacie otrzymano następujące zestawienie przeciętnych kosztów listu handlowego: Korespondent zł. 1.10; stenotypistka (czas dyktowania) 0.40; stenotypistka (czas przepisywania) 0.50; amortyzacja maszyny 0.02; konserwacja maszyny 0.005; zużycie taśmy 0.005; zużycie kalki 0.004; papier listowy wraz z jedną odbitką 0.03; koperta 0.03; odczytanie i podpisanie 0.20; urządzenie biurowe, opał, światło, lokal 0.03; znaczek pocztowy (w obrocie krajowym) 0.25. Razem zł. 2.595; okrągło zł. 2.60, bez uwzględnienia kosztów nalepiania znaczka, włożenia listu do koperty, nadania go na poczcie i odłożenia odbitki do registratury.

Omawiane przedsiębiorstwo oprócz odbitek maszynowych posiada jeszcze kopjały, należałoby więc doliczyć zużycie kopjału i pracy, czas kopjowania i foljowania. Firma ta posiada biuro zarządu w dużem mieście, zakłady zaś przemysłowe na prowincji. Liczba listów, wysłanych w ciągu roku z centrali do fabryki sięga 10.000 sztuk. Listów z fabryki do centrali jest więcej i napisanie ich zabiera więcej czasu. Ponadto przybywa koszt odczytywania listów zarządu w fabryce i odwrotnie. Nie uwzględniono również dość częstych odbitek dodatkowych przy poszczególnych listach. Przyjmując jednak dla uproszczenia tylko 20.000 listów po zł. 2.60, otrzymujemy sumę zł. 52 tysiące, jako koszt roczny korespondencji, prowadzonej pomiędzy dwoma biurami tego samego przedsiębiorstwa.

Łącznie zaś koszt całej korespondencji większego przedsiębiorstwa zarówno z oddziałami, jak i z osobami postronnemi wyniesie kilkaset tysięcy złotych rocznie.

Dopiero teraz dowiedział się

o wielkiej wojnie i jej wyniku.

Na Oceanie Spokojnym, wsunięta w grupę wysp Admiralskich, znajduje się wysepka Yat, sąsiadująca z kolonjami Anglji, Hiszpanji i Holandji. Część wysp Admiralskich przed wybuchem wojny należała do Niemiec. W roku 1892 awanturniczy marynarz niemiecki, Edwin Hammer, któremu ciasno było na świecie, wybrał się na wyspę Yat, a ponieważ wyspa ta nie znajdowała się pod opieką polityczną żadnego państwa, objął ją w posiadanie w imieniu rządu niemieckiego. Nikt przeciw temu nie protestował, nikogo bowiem nie pociągała mała wysepka, licząca około 600 osób ludności, nie posiadająca żadnych bogactw naturalnych, a będąca zupełnem pustkowiem. Tymczasem Hammer zdobył u wyspiarzy posłuch i mianował się gubernatorem. Z biegiem czasu przejął zwyczaje dzikich, ożenił się i trudnił rybołóstwem.

Ciche to i spokojne życie przerwało przypadkowe przybicie do brzegu okrętu francuskiego, od którego załogi nasz gubernator dowiedział się dopiero o wojnie i o jej smutnym wyniku dla Niemiec. Wysepką zajęła się wreszcie Holandja. Hammer zaś zgodził się pełnić dalej funkcje gubernatora w jej imieniu, otrzymując obietnicę, że przy najbliższej sposobności zostanie mu nadesłana broń oraz odzież bardziej odpowiednia dla tak poważnego dygnitarza, aniżeli ta której używał dotychczas.

Kodeks etyki filmowej

przeciwko niezdrowej sensacji i pornografji.

Dyktator przemysłu filmowego, Will M. Hays, opracował kodeks etyczny dla filmów, który będzie przedstawiony kongresowi wytwórców filmowych z całego świata, zbierającemu się właśnie na narady w Hollywood. Kodeks ten ma być podstawą akcji, zmierzającej do oczyszczenia produkcji filmowej z naleciałości nieetycznych, obliczonych na niezdrową sensację i grających na najniższych instynktach ludzkich.

Przedewszystkiem nie wolno będzie odtąd — według kodeksu proponowanego przez Haysa — produkować filmów, ośmieszających prawo i obniżających poziom etyczny. W szczególności zakazane będą filmy przedstawiające zbrodnię w sposób wzbudzający sympatję do zbrodniarza i zachęcający do naśladownictwa. Świętość instytucji małżeńskiej musi być uszanowana. Zdrada małżeńska, wprowadzana czasami z konieczności jako punkt wyjścia intrygi, nie może znajdować usprawiedliwienia i nie powinna być przedstawiana w sposób ujmujący. Sceny namiętności nie mogą być traktowane w sposób pobudzający złe instynkty. Wszelka pornografja w słowie, śpiewie, geście, czy nawet niedopowiedzenia, mogące być zrozumiane jako pornografja, dwuznaczne lub nieprzyzwoite żarty itp. są surowo zakazane. Nagość zostaje z filmu wygnana. Nie wolno ośmieszać w filmie żadnej religji i nie wolno przedstawiać duchownych jakichkolwiek wyznań w roli postaci komicznych lub t. zw. czarnych charakterów. Sceny drastyczne, brutalne i sensacyjne, jak egzekucje zbrodniarzy, tortury itp. powinny być traktowane oględnie i z jaknajwiększą dyskrecją.

DOSTAWCA WOJENNY.

Właściciel sklepu z papierem Opłatek chodzi od pewnego czasu w eleganckim garniturze.

Spotyka go znajomy.

— Czy pan wygrał na loterji, że pan się tak stroi pomimo ciężkich czasów?

— Przyznam się, że moje interesy idą doskonale, odkąd objąłem dostawy wojenne dla Ameryki Południowej.

— Dostawy wojenne?

— Tak. Do Boliwji dostarczam ulotek z napisem: „Niech Bóg skarze Paragwaj", zaś do Paragwaju z napisem: „Niech Bóg skarze Boliwję!"

Stefan Grudzielski

SKAZANY NA 3 LATA WIĘZIENIA.

Onegdaj w Sądzie okręgowym w Warszawie zakończona została po pięciodniowych obradach, obfitująca w wiele momentów drastycznych rozprawa przeciwko Stefanowi Grudzielskiemu, zięciowi przemysłowca łódzkiego Eiserta, oskarżonemu o zabójstwo b. majora Kloba i sfałszowanie weksli. Po przemówieniach prokuratora i obrony sąd wydał wyrok, na mocy którego Stefan Grudzielski oskarżony o sfałszowanie weksli skazany został na rok więzienia, za zabójstwo w afekcie b. majora Józefa Kloba na trzy lata więzienia, zastępującego dom poprawy, a więc Stefan Grudzielski skazany został na łączną karę 3 lat więzienia, zastępującego dom poprawy.

Powództwo na rzecz rodziny zabitego, jako zwrot kosztów pogrzebu w wysokości 3.900 zł. zostało przyznane przez sąd, natomiast powództwo w wysokości 1 zł. jako odszkodowanie za straty moralne, sąd pozostawił bez uwzględnienia.

Areszt prewencyjny od 4 października 1928 r. został zaliczony, a więc Stefan Grudzielski ma jeszcze do odcierpienia karę 1 i pół roku więzienia.

Katastrofa lotnicza

W PUCKU.

Onegdaj w południe wydarzyła się straszna katastrofa lotnicza nad zatoką Pucką.

Ofiarą katastrofy padli dwaj lotnicy dywizjonu morskiego w Pucku pilot - obserwator podpor. Zygmunt Majewski z Warszawy oraz mechanik, młodszy majster lotniczy kapral Bernard Łukasik, którzy ponieśli śmierć w falach morza.

Szczegóły katastrofy są następujące: Nad zatoką Pucką wykonywali lot służbowy na wodnopłatowcu „Schrek" nr. 4 ppor. Majewski i mechanik Łukasik. Piloci szybowali nad zatoką około 15 minut. Znajdując się na wysokości 600 metrów i planując w dół, hydroplan wpadł tuż nad samą wodą w ostry spiral, przechodząc w korkociąg. W mgnieniu oka płatowiec wpadł do morza wraz z lotnikami.

Na widok spadającego hydroplanu wyruszyły na pomoc ginącym lotnikom dwie motorówki, obsadzone przez 8 oficerów dywizjonu morskiego. Jakkolwiek akcja ratunkowa była szybka i sprawna, wszelka pomoc okazała się spóźniona. Obaj lotnicy znajdowali się już pod wodą. Hydroplan uległ strzaskaniu. Z zatoki wydobyto już tylko zwłoki lotników.

Przyczyna katastrofy dotychczas nie została ustalona. Istnieje przypuszczenie, że w czasie planowania nastąpiło nagłe uszkodzenie motoru.

Wodnopłatowiec „Schrek" należy do aparatów łącznikowych o jednym motorze i jest ... na dwie osoby.

Sam prosił

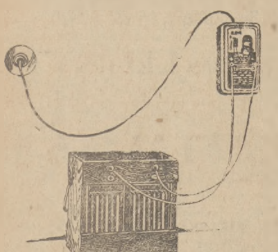
O KARĘ ŚMIERCI.

Sąd okręgowy wileński na sesji wyjazdowej w Lidzie zakończył dnia 10 bm. sprawę o morderstwo, dokonane przez Ignacego Wróblewskiego na Marji Sitkowskiej.

Wróblewski nawiązał stosunek miłosny z Marjanną Sitkowską, z którą przeżył 7 lat. Gdy Sitkowska znalazła się w stanie odmiennym, chciał ją wynagrodzić kwotą 100 zł. Na tem tle doszło do sporu. Wróblewski pod pozorem przechadzki do lasu, zamordował kochankę, przecinając nożem kuchennym arterję na szyi, poczem piłką odpiłował głowę, nogi i ręce, a kadłub zakopał w lesie, zaś kończyny w innych miejscach. Po kilku tygodniach psy odgrzebały kadłub, a mieszkający w pobliżu wieśniak zobaczywszy trupa, zawiadomił o tem policję.

Wróblewski w czasie śledztwa przyznał się do winy i prosił o karę śmierci. Sąd wydał wyrok, skazujący Wróblewskiego na karę śmierci przez powieszenie. Wróblewski przyjął wyrok spokojnie.

AEG

PROSTOWNIK „GEA"

umożliwia każdemu ładowanie bateryj akumulatorowych od 1 do 3 ogniw do wszelkich celów.

Nieograniczona trwałość
Minimalne koszty ładowania
Nieskomplikowana obsługa.

Żądać wszędzie.

POWSZECHNE TOWARZYSTWO ELEKTRYCZNE AEG
1827 SP. z OGR. ODP.
Oddział w Sosnowcu, ul. Warszawska 6. Tel. 8-07.

1983

UWAGA! UWAGA!
CUKIERNIA
ROMANA NEYA
Sosnowiec, Prez. Mościckiego 11. Tel. 5-10
Poleca na nadchodzące święta Wielkiej Nocy duży wybór Baranków, Czekolad, Cukierków, Herbatników, Tortów, Sękaczy, Bab, Mazurków i Placków po cenach konkurencyjnych, oraz wszelkie wyroby w zakres cukrownictwa wchodzące.
Uprasza się o wcześniejsze zamówienia.

Baczność!!! Baczność!!!
SMAKOSZE
Cukiernia „BAGATELA"
Sosnowiec, 3 Maja 24. — Tel. 8-69.
Na nadchodzące Święta przyjmuje wszelkie zamówienia, jako to na torty, baby, placki, strucle, sękacze, mazurki, oraz poleca duży wybór czekolad, cukrów i herbatników pierwszorzędnych firm. Wyroby cukiernicze z firmy R. NEYA po cenach zwykłych — wykonanie punktualne.

Skład Broni, Maszyn do Szycia, Pisania, Rowery, Krótkie towary żelazne i Naczynia kuchenne. —
J. BRZOZOWSKI, Sosnowiec, Modrzejowska 3. Telefon 6-43.
POLECA: Na nadchodzące święta!
Naczynia kuchenne aluminjowe i inne, foremki na ciasta, budyngi, nakrycia stołowe, platery, gramofony i płyty, instrumenty muzyczne, radjosprzęt, przybory rybackie, podróżne, wyroby skórzane i sportowe, oraz wszelką — — galanterję stołową. PO CENACH B. PRZYSTĘPNYCH. — —

Świąteczne szynki
swojego marynatu
i wyroby czysto wieprzowe
poleca firma 1890
T. KUBICZEK
w BĘDZINIE,
róg Małachowskiego i Piłsudskiego.

Materjały piśmienne
Serwetki papierowe, białe kolorowe i pod torty poleca
SKLEP POLSKI
BĘDZIN, MAŁACHOWSKIEGO 7.

SYNDYK TYMCZASOWY
masy upadłości Arona Turnera w Sosnowcu, na zasadzie art. 501 i 503 Kod. Hand. wzywa wierzycieli upadłego, ażeby w ciągu dni 40-tu od dnia dzisiejszego stawili się przed syndykiem Adwokatem Mieczysławem Chądzyńskim w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu w dniach: 5 maja i 23 maja b. r. o godzinie 12-tej w południe w sali zapasowej osobiście lub przez pełnomocnika należycie upoważnionego, celem sprawdzenia tytułu swej wierzytelności.
Syndyk tymczasowy
1873 Adwokat: CHĄDZYŃSKI.

NAJTANIEJ U OPTYKA FELSENSTEINA
BĘDZIN, MAŁACHOWSKIEGO 6. TEL. 7-26.

OGŁOSZENIE.
Spółdzielnia Rolniczo - Handlowa w Będzinie
zawiadamia P. T. zainteresowanych, że już nadeszły transporty artykułów budowlanych, jak:
dźwigary (tregry)
Papa dachowa
Eternit
Dachówka
Gwoździe (i t. d.)
które poleca na bardzo dogodny i tani kredyt.
1900

Choroby płuc!
Stosowany przez pp. Doktorów „BALSAM THIOCOLAN AGE" przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu ułatwia wydzielanie się plwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała, „Balsam Thiocolan Age" sprzedają apteki i składy apteczne (drogerje). Żądajcie tylko w oryginalnem opakowaniu apteki A. Gąseckiego w WARSZAWIE Leszno 41.

ŚMIGUSÓWKI
TANIE PERFUMY
WODY KOLOŃSKIE
hurtowo sprzedaje
SKŁAD FABRYCZNY T-WA „SIŁA"
Sosnowiec, Hale Rozwoju.

Chcąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM" „Migreno-Nervosin" należy żądać takowych w oryginalnych opakowaniach Gąseckiego, znanych od lat trzydziestu. Przy zakupnie proszków z „Kogutkiem" „Migreno-Nervosin" zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie uporczywie polecane proszki łudząco do naszych podobne. Oryginalne opakowania po 5 proszków —pudełko 75 groszy.

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK" „MIGRENO-NERVOSIN", w formie tabletki. Opakowania po 20 tabletek w pudełku. Cena zł. 1.50 gr. Żądajcie tabletek „Kogutek-Migreno-Nervosin" w oryginalnem opakowaniu Gąseckiego. 8609

OJCÓW „GOPLANA"
otwarty od 15 maja. — Pokoje z werandami, wykwintna kuchnia. — Maj, czerwiec ceny zniżone. — Zgłoszenia: Z. Myczkowska, Kraków, Garncarska 19. 1896

NA RATY
można otrzymać w księgarni „POLONJA", Hale „Rozwoju" skrzypce, mandoliny, gitary, mandrole i futerały. — — — 1648

KONCESJONOWANE KURSY
PISANIA NA MASZYNACH
czynne codziennie. Wpisy i informacje w księgarni „POLONJA" Sosnowiec, Hale „Rozwoju". 16*

MARY ROBERTS RINEHART.

Adwokat i miłość.

Przekład autoryzowany Janiny Sujkowskiej.

46) ——

Nagle ziemia usunęła mi się z pod nóg, a ręka zjechała po chłodnej ścianie, gładkiej, jak szkło. Runąłem w przepaść i straciłem przytomność.

ROZDZIAŁ XII.

Nowa ofiara.

Kiedy przyszedłem do siebie, poczułem, że leżę w niewygodnej pozycji, a naokoło panuje cisza i ciemność. Zorjentowałem się, że musiałem wpaść do niezakrytego otworu w podłodze korytarza, który to otwór łączył się z suteryną i miał jakieś gospodarskie przeznaczenie. Leżałem na poziomych drzwiczkach, złamany we dwoje. Rewolwer znajdował się pod memi plecami. Dziwiłem się, że nie wystrzelił. Mój przeciwnik, gdyby chciał, mógł był mnie z łatwością zakatrupić, naprzykład podziurawić kulami lub zalać gorącą wodą. Ale nic zrobił ani tego, ani tego. W domu cicho było jak makiem zasiał.

Upłynęło pięć minut nim rozprostowałem potłuczone członki i wygramoliłem się nawierzch. W jednej nodze czułem silny ból i pulsowanie.

Trzymając w ręce rewolwer, oświetliłem cały parter. Jadalnia i śpiżarnia były puste. Wszystko było pozamykane, wszędzie panował porządek. W małym gabineciku, przylegającym do bibljoteki, leżał na podłodze przewrócony taboret, a na krześle — kupka książek, wyjętych z niskiej szafki. Sama bibljoteka przedstawiała obraz uderzającego nieładu. Wszystkie szuflady biurka były wysunięte, firanki w jednem oknie częściowo oberwane, a na długim, mahoniowym stole, na krzesłach i na podłodze, piętrzyły się stosy papierów.

Ponieważ poszukiwania nadole nie dały żadnego wyniku, udałem się na górę, przekonany, że intruz ukrywa się gdzieś w domu. Nie opuściłem żadnej ubikacji, żadnego kąta, żadnego zakamarka. Kilka razy zdawało mi się, że za chwilę natknę się na żywą tajemnicę, ale było to złudzenie. W rezultacie dałem pokój i powróciłem do bibljoteki, aby czekać nadejścia ranka.

Po siódmej usłyszałem Bellę. Krzątała się po domu, stąpając ostrożnemi, cichemi krokami i wyprawiając w kuchni charakterystyczne hałasy garnkami. Udałem się przeto na górę w celu zrobienia toalety.

Nie snułem żadnych hipotez co do nocnego gościa. Byłem zbyt wyczerpany. Jedno tylko spostrzeżenie narzuciło mi się z nieodpartą siłą., że wróg, czy wrogowie zmarłego Fleminga sięgnęli w swoim antagonizmie poza grób. Kładąc kołnierzyk, zastanawiałem się jak długo jeszcze wytrzymam tę walkę z nieznanem i czy nie skończy się przypadkiem tak, że spocznę uroczyście w saloniku Edyty, w powodzi kwiatów i świateł, z jegomościem w czarnych rękawiczkach u wejścia.

Po śniadaniu kazałem sobie opatrzyć stłuczoną nogę. Lekarz spoglądał z zaciekawieniem na moje zasiniaczone czoło i na nos, już nie spuchnięty, a sino - żółty.

— Boksował się pan ostatnio? — zapytał, gdy sznurowałem but.

— O, nie boksowałem się od trzech lat.

— Nowe auto?

— Nie.

Uśmiechnął się żartobliwie z za swego biurka.

— A jak ten drugi wygląda? — zagadnął.

Zmyśliłem naprędce jakieś fantastyczne zajście, na co zareagował takim samym zagadkowym uśmiechem, jak poprzednio.

Dzień przeszedł bez zdarzeń. Małgorzata i Edyta przyjechały na godzinę i zabrały się z powrotem. Koło południa zjawił się kuzyn zmarłego, stary kawaler, nazwiskiem Parker i ofiarował się objąć na ten dzień opiekę nad domem. Mówił przyciszonym głosem i ubrany był od stóp do głów czarno jak karawaniarz.

Była to niedziela. Wpadłem na chwilę do biura, żeby przejrzeć pocztę i pojechałem do Fredów. Czułem się ciężki i ogłupiały. Popołudniu Małgorzata poszła do chłopców do dziecinnego pokoju (polubili ją od pierwszego wejrzenia, a ona ich), a ja zostałem z Fredem i Edytą.

Fred był obłożony gazetami i, jak zwykle w niedzielę, nastrojony dyskusyjnie i zaczepnie.

— No, więc — rzekł, gdy zamknęły się drzwi za naszym gościem — co to było, Jack? Samobójstwo?

— Nie wiem — odpowiedziałem lakonicznie.

— Co myślisz? — nalegał.

(D. c. n.)

CEGŁA

maszynowa pierwszorzędnej jakości licówki, dziurawki, pustaki wzoru Kleina, cegły kominowe w każdej ilości z zapasów własnych — — — —

GIESCHE S.A.

Zgłoszenia Podgórna 4 Katowice, Tel. 2660-66.

Największe plony ziemniaków

osiąga się przez użycie najtańszego nawozu sztucznego jakim jest: —

ŚRUT RYCYNOWY

zawierający: azot, potas i kwas fosforowy.

Gwarantowana zawartość tych składników i wybitna przyswajalność. — — — — — — — —
Najpewniejsza ochrona przed rakiem ziemniaczanym.
Referencje agronomicznych zakładów naukowych. —
Doświadczenie fermy Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Na dogodnych warunkach kredytowych dostarcza:

J. D. POTOKA SYNOWIE Sp. Akc.

BĘDZIN. Telefon Nr. 90 **MAŁOBĄDZ.**

KAPELUSZE WIOSENNE

kupić można NAJTANIEJ W MAGAZYNIE MOD „WIKTORJA" — Sosnowiec, ul. 3-go Maja 23.

OSTATNIE NOWOSCI! WIELKI WYBOR!

„HYGIENA"

Wykonanie szybkie, staranne, czyste, srebrzystem połyskiem i bez wszelkich szkodliwych domieszek niszczących bieliznę.

Pierwszorzędna pralnia bielizny

A. MACUGOWEJ

W SOSNOWCU

Piłsudskiego Nr. 30. Tel. 7-10.

Pralnia mieści się gdzie cukiernia W-go Wuestehube. 1925

SPECJALNOŚĆ: prasowanie kołnierzy Eterca i Firanek, lap marginesowych. Opinanie na krosnach czysto i ładnie.

PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT blacharsko-dekarskich

A. FLUGRAT

Sosnowiec, Małachowskiego 28.

WYKONYWA:

Krycie dachu blachą, dachówką, papą i smołowanie jak również konserwacje dachów z własnego lub powierzonego materjału, oraz wszelkie roboty w zakres blacharstwa wchodzące. POSIADA RÓWNIEŻ NA SKŁADZIE: wanny, nasiadówki, latarnie powozowe, polewaczki, kosze do węgla etc. — CENY NISKIE. 1926

NAJTAŃSZEM ŹRÓDŁEM

zakupów towarów galanteryjnych i bielizny męskiej i damskiej jest

MAGAZYN GALANTERYJNY

E. ZIELENIEC

Sosnowiec, Modrzejowska 30.

WYPOŻYCZALNIĘ najnowszych książek

posiada tylko księgarnia **„POLONJA"** SOSNOWIEC, Hale „Rozwoju". 1297

UMEBLOWANIA POKOJOWE,

urządzenia kuchenne, urządzenia sklepowe i t. p. 1917

wykonywa solidnie i gustownie

PRACOWNIA STOLARSKA

IG. RESZKI SOSNOWIEC, UL. ORLA 4a.

DROŻDŻE

CODZIENNIE ŚWIEŻE CZYSTE GWARANTOWANE

otrzymać można od dnia 12 kwietnia do 18 kwietnia po cenach nominalnych w **Związku Drobnych Kupców Chrześciańskich, Sosnowiec, Targowa 1, R. WOLSKI, Sosnowiec, Modrzejowska 1.** **REISS.**

W dniu 24 kwietnia r. b. (czwartek) o godz. 7 wiecz., w lokalu Resursy w Dąbrowie Górniczej odbędzie się

ZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE

CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI

w jednym terminie, prawomocne bez względu na liczbę przybyłych, zgodnie z § 36 statutu.

Porządek dzienny zebrania:

1) Wybór przewodniczącego.
2) Odczytanie protokółu Zebrania Ogólnego z dnia 24 kwietnia 1929 r.
3) Sprawozdanie Zarządu za 1929 r. wraz z protokółem Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, delegowanej przez Radę Nadzorczą:
   a) przyjęcie bilansu i udzielenie pokwitowania Radzie i Zarządowi,
   b) podział zysku za 1929 r.
4) Budżet wydatków na 1930 r.
5) Zmiana § 1 statutu.
6) Wniosek Rady i Zarządu.
7) Wybór 4 członków Rady Nadzorczej.

1894 Z poważaniem

ZARZĄD BANKU UDZIAŁOWEGO.

Spiesz się...

po los I. klasy

21-ej Państwowej Loterji Klasowej do najszczęśliwszej kolektury

W. KAFTAL i S-ka

KATOWICE, UL. ŚW. JANA 16

Konto w P. K. O. Nr. 304.761

ODDZIAŁY:

KRÓL HUTA	BIELSKO	TARNOWSKIE GÓRY
Wolności 26	Wzgórze 21	Krakowska 7

Główna wygrana zł. 750.000.-

Ogólna suma wygranych

zł 32000000.—

na 210000 losów — 105000 wygrywa, a więc co drugi los!!

Cena losów niezmieniona!

Cały los	Pół losu	Ćwierć losu
zł. 40.—	zł 20.—	zł 10.—

W zeszłej loterji

znów padły u nas

następujące większe wygrane:

zł 80.000—	na Nr.	76 144
zł 40.000—	„ „	152 031
zł 20.000—	„ „	152 297
zł 15.000—	„ „	162 954
zł 10.000—	„ „	103 537
zł 5.000—	„ „	32 369
zł 5.000—	„ „	82 715
zł 5.000—	„ „	112 639

oraz cały szereg wygranych po **zł 3 000, 2 000, 1 000 i t. d. na kilka miljonów złotych**

Szczęście stale sprzyja naszym graczom!!

Listowne zamówienia załatwiamy punktualnie odwrotną pocztą.

KREPONY

wyrobu krajowego piękne desenie — trwałe kolory **po 1.80 za mtr.**

w MAGAZYNIE BŁAWATNYM

M. KĘPIŃSKI

Będzin, Kołłątaja Nr. 36.

Magazyn Mód i Robót Artystycznych P. F.

„RENA"

(dawniej W. SUCHARKIEWICZOWA)

— ul. Piłsudskiego Nr. 18. w Sosnowcu. —

POLECA na nadchodzący sezon wiosenny, najnowsze modele wiedeńskie i paryskie w wielkim wyborze. Przyjmuje obstalunki na szycie i haftowanie damskiej bielizny, plisowanie i merezkowanie materjałów, oraz dodatki do szycia i robót ręcznych.

KAŻDA INTELIGENTNA KOBIETA

prenumeruje ilustrowany społeczno-literacki TYGODNIK

„KOBIETA WSPÓŁCZESNA"

który

PORUSZA najżywotniejsze zagadnienia życia kobiecego
ZWALCZA wszelką krzywdę kobiecą
PRZECIWSTAWIA SIĘ obniżeniu moralnego i intelektualnego poziomu społeczeństwa. — — — — — —

Stałe bezpłatne dodatki tyg. **„MÓJ DOM"** poświęcony modom, robotom i gospodarstwu kobiecemu, tablice robót i kroju. — — — — — — — — —

Prenumerata miesięczna tylko zł. 5.—
Dla nauczycielstwa szkół powszechnych zł. 3.90.

Adres Redakcji i Administracji:

Warszawa, ul. Górnośląska 20. P. K. O. 14,560.

KINO **„ZAGŁĘBIE"** DAWNIEJ Kino-Teatr „UDZIAŁOWY"

DZIŚ ostatni dzień

HALKA

Dramat w 12 aktach na tle opery Moniuszki. — Do obrazu zastosowana ilustracja śpiewna solistów i **Chóru opery katowickiej.**

Początek o godz. 2 m. 30. Wejście na seanse: I — 2.30; II — 4.30; III — 6; IV — 7.30 i V — 9.30.

UWAGA: Do obrazu artystyczna ilustracja śpiewna i muzyczna.

Dla młodzieży dozwolony.

Od poniedziałku **ARKA NOEGO**

Kino „WAWEL" SIELEC obok kościoła. Telefon 7-65.

Uwaga! Tylko 2 dni, dziś, niedziela i poniedziałek

III SERJA **PIEKIELNY ORKAN** z cyklu **„Bestje z rajskiej wyspy"**

IV SERJA **PŁONĄCY OKRĘT** w rolach głównych Najsilniejszy artysta świata **Willam Desmond,** dokonywa grozą przejmujących scen; wielka walka żywiołów morskich z człowiekiem i potwornego szczepu tubylców.

KINO **SFINKS**

Od poniedziałku 7 do niedzieli 13 kwietnia b. r. dramat w 12 aktach p. t.

CZARNE DOMINO

W roli głównej **HARRY LIEDTKE.**

Nadprogram! Wesoła komedja w 2-ch aktach i Tygodnik Aktualny.

KINO-TEATR „UCIECHA" Dąbrowa Górn., 3 Maja 14 tel. 3-01.

Od niedzieli 13 kwietnia r. b. i dni następne.

Olśniewająca feerja barw! Wielki kolorowy film ilustrujący jedną z najbardziej romantycznych i pełnych tajemnicy legend

WIKING

Najbardziej romantyczna opowieść dziejowa.

W roli głównej: Nowa gwiazda amerykańska **PAULINA STARKE.**

NA ŚWIĘTA! III CENY ZNIŻONE!

Masło do ciasta!

Mąka najpiękniejsza gwarantowana

Cukier kryształ Zł. 1.60

Oraz różne dodatki do ciasta, wielki wybór słodyczy, nabiału, wędliny żywieckie, chleb „Vita", owoce, Andruty

1859

POLECA: I. ADAMIEC

Sosnowiec, Warszawska 12, tel. 10-11.

Baranki Wielkanocne!

OGŁOSZENIE.

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

Członków Spółdzielczego Banku Zagłębia w Sosnowcu,

odbędzie się dnia 27 kwietnia 1930 roku, t. jest w niedziele o godzinie 3-ej popołudniu w terminie pierwszym i o godzinie 4-ej popołudniu w terminie drugim, w lokalu własnym przy ulicy Małachowskiego Nr. 9, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i Wybór przewodniczącego.
2) Odczytanie dwóch ostatnich protokułów z Walnych Zgromadzeń rocznego i nadzwyczajnego.
3) Odczytanie protokułu z odbytej rewizji przez Związek Rewizyjny.
4) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za 1929 rok, przyjęcie bilansu, r-ku zysków i strat i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzwyczajnej.
5) Podział czystego zysku za 1929 rok.
6) Zatwierdzenie budżetu na rok 1930.
7) Wybór dwóch członków Rady i jednego członka Zarządu w myśl §§ 13, 19 na miejsce ustępujących.
8) Wolne wnioski.

KATOLICKI **ZAKŁAD FRYZJERSKI** **w POGONI** ul. Nowopogońska 27 poleca się łaskawym względom publiczności. 1839

Al. Feldlaufer właściciel zakładu.

KUPNO i SPRZEDAŻ

Maszynę bębenkową mało używaną i gabinetową bębenkową do szycia i haftu (haftu nauczę) tanio sprzedam na dogodnych warunkach. Proszę się przekonać. Sosnowiec-Pogoń, Orla 4, obok komisarjatu, Pelsik. 1916

Pod pensjonat, konieczny w Złotym Potoku, sprzedam wolną dziesięciopokojową willę tanio. Wiadomość Złoty Potok, Juljanka, apteka

Jest do sprzedania, nowa szafa dębowa i bieliźniarka jasna, w zakładzie stolarskim u Kolasy. Środula, Konopnickiej 2. 1887

Papę dachową, smołę preparowaną, smołę twardą sprzedaje detalicznie Inż. Antoni Nowicki Dąbrowa Górnicza, Kościuszki 42, telefon nr. 8. 1931

Fortepian firmy wiedeńskiej w dobrym stanie tanio do sprzedania. Czarnecki, Sosnowiec, 3 Maja 28, 3 sień, 1 p. 1913-4

Kupuje używane polskie znaczki pocztowe każdą ilość, Czarnecki, Sosnowiec, 3 Maja 28, 3 sień, 1 p. 1914-4

Sprzedam tremo. Koperski, Pogoń, Majowa 18, wejście z Wiejskiej. 1911

Motocykl najnowszego typu mało używany sprzedam. Grodziec, Cementownia Zakł. Solvay Halicki, telefon Będzin 102. 1909

Na święta **firanki, chodniki** najtaniej Magazyn bławatny **M. Kępiński Będzin** Kołłątaja 36.

Dwa powozy do sprzedania nowy parokonny, używany jednokonny Zakład lakierniczy Będzin, Wapienna 26 telefon 7-95 Malewski. 1885

POSADY i PRACE

Koledzy! Zamienię posadą nauczycielską blisko Katowic (20 minut koleją lub tramwajem) na posadę w Sosnowcu lub okolicy z komunikacją. Informacji udzieli Administracja „Kurjera Zachodniego". 1667

Panna uczciwa poszukuje pracy u samotnego pana ze świadectwami od 1 maja. Łaskawe zgłoszenia do Administracji pod „Uczciwa"

Każdy ma możność stale zarobić. Jest okazja. Niema nic wspólnego ze sprzedażą losów, portretów i książek. Szczegóły po otrzymaniu znaczka pocztowego 25 gr. Adresować: Warszawa 1 Skrzynka pocztowa 238'K. 1897

Posadę najłatwiej otrzymasz ukończywszy Kursy Samochodowe Inżyniera Klebera, Sosnowiec, Warszawska 22, Zawiercie, 3-go Maja 21. Nauka rano lub wieczorem. Nowe sześciocylindrowe samochody. Własne warsztaty. Spłaty ratami. Zapisy codziennie. 1261

NAUKA I WYCHOW.

Udzielam korespondencji języka niemieckiego. Wiadomość: Filja Będzin. 1834

LOKALE

Lokal na cukiernię, mleczarnię w śródmieściu w dużym ogrodzie do wynajęcia tanio od zaraz. Wiadomość, Sosnowiec, Nr. telefonu 10 w godz. od 12—15. 1872

Do wynajęcia pokoik umeblowany z osobnym wejściem. Sosnowiec, Smolna 6. 1888

Do wynajęcia zaraz 2 pokoje, kuchnia, przedpokój, łazienka, ogródek w Sosnowcu, Kaliska 1b. Wiadomość: Sosnowiec, tel. 1-78. 1923

Mieszkania trzypokojowego z kuchnią okolice dworca lub tramwaju poszukuję. Szczegółowe oferty sub. „Miro" do Administracji „Kurjera". 1828-2

4 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami zaraz do wynajęcia. Robotnicza 1 Pawlik. 1850-3

Pokój z kuchnią poszukiwany. Zgłoszenia: Sosnowiec, skrzynka pocztowa 151. 1856-3

ZGUBIONE DOKUMENTY

Zawiadamiam, że weksle wydane w terminach na zlecenie Moszka Sliwińskiego wydane przez Jankla Getrajdehendler na ogólną sumę zł. 500 takowych nie wykupię z powodu zatargu, do czasu ustalenia płatności przez wyrok sądowy. Jankiel Getrajdehendler. 1929

Zmudziński Bronisław unieważnia skradzioną książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Miechów. 1866-3

Konstanty Kotasiński zgubił książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec 1871-3

PIEGI plamy, liszaje zmarszczki usuwa i odmładza Laletyna

ROZNE

Z własnej wytwórni otomany, kozetki, materace, łóżka fotelowe, saloniki. Sosnowiec, Modrzejowska 12. 1877

Ładowanie akumulatora tylko zł. 1. 50 w zakładzie zegarmistrzowsko - mechanicznym Sosnowiec ul. Czysta 7 W. Niepoń. 1952

Chrześcijański Związek zawodowy służby domowej przeniósł się z Sosnowca do Sielca z ul. Mościckiego Nr. 15 na ulicę Siedlecką Nr. 9 vis a vis szewerku w domu P. Talentowskiego. Łaskawe Chlebodawczynie prosimy się zwracać po kucharki, pokojówki, kelnerki, obsługaczki. 1910

Wzywam pana M. Święckiego nauczyciela szkoły powszechnej Nr. 7 o uregulowanie wiadomej sprawy w przeciwnym razie wystąpię na drogę sądową. R. Ney. 1930

Nowość! Pasy pryncessowe „Rozalja", Sosnowiec, Deblińska 11. 1924

Zakład tapicerski J. Malinowski Sosnowcu, ul. Mościckiego Nr. 15 dawniej Kościelna. Wykonywa wszelkie obstalunki w zakres tapicerski wchodzące, również przyjmuje przeróbki materacy, kozetki, mebli klubowych itp., posiada na składzie wszelkie fasony mebli, wykonywa solidnie, prędko i tanio. 1789-9

Reklama jest dźwignią handlu.

Każdy sobie suszy głowy, 1991
Gdzie kupić bucik gotowy.
Bierze towar z zagranicy
Ze szkodą własnej mennicy!

I tego nie wie Szanowna Publika,
Bo jeszcze za obcym towarem pomyka,
Ze w Sosnowcu ulica Warszawska
Znajduje się Magazyn i Wytwórnia własna.

Magazyn i Wytwórnia, liczba dwanaście
Telefon 10-22, czy zapamiętacie?
Bo własne wyroby są w tym magazynie
Z których **STAROSTECKI** na Zagłębie słynie.

Chcesz otrzymać posadę?

1745

MUSISZ UKOŃCZYĆ

KURSY FACHOWE

Korespondencyjne prof. Sekułowicza

Warszawa, ul. Żórawia 42j.

KURSY WYUCZAJĄ LISTOWNIE buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, języków obcych: angielski, francuski, niemiecki, pisania na maszynach, pisowni i gramatyki polskiej. — Po ukończeniu

EGZAMINA I ŚWIADECTWO.

Żądajcie prospektów.

Chcesz otrzymać posadę?

„Drukowano farbą rotacyjną Fabryki Farb Drukarskich „Pigment" Sp. Akc. w Warszawie"

Cennik ogłoszeń: Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie względnie przed tekstem 60 gr., w kronice 60 gr., w tekście 45 gr., za tekstem 20 g. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10—30 gr., za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 20 — 60 groszy za każdy wyraz od początku. Najmniej 1 złoty. Ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25 proc. droższe. Zagraniczne 100 proc. droższe. W numerze niedzielnym i świątecznym 25 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne 50 proc. droższe. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. Nr. 64. ADMINISTRACJA: Piłsudskiego 4. Tel. 73. — Filje: BĘDZIN, Małachowskiego 7, Tel. 7.90. DĄBROWA, Sobieskiego 8. Tel. 1.25. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 27. GRODZIEC, Będzińska.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ.: TADEUSZ OPIOŁA. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI.